

فارسی ۱

۱-

(مرتضی منشاری - اربیل)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تقریر: بیان، بیان کردن
گزینه «۲»: کله: برآمدگی پشت پای اسب
گزینه «۴»: مفریان: قرآن خوانان

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۲-

(مسن فرایی - شیراز)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: املاي «غلم» درست است نه «آلم».
گزینه «۲»: املاي «صولت» درست است نه «سولت».
گزینه «۳»: املاي «طبع» درست است نه «تبع».

(فارسی، املا، صفحه‌های ۶۴، ۶۹ و ۷۹)

۳-

(بهروز ثروتی)

مال از بهر آسایش عمر است، نه از بهر گرد کردن مال [است] ← حذف فعل به قرینه لفظی.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: نیک‌بخت [است] و ... بدبخت [است] ← حذف فعل به قرینه معنوی.
گزینه «۲»: کوتاه خردمند به از نادان بلند [است]، نه هر چه به قامت مهتر [است] به قیمت بهتر [است] ← حذف فعل به قرینه معنوی.
گزینه «۴»: ... شتر را با تو چه مناسبت [است] و تو را با او چه مشابهت [است] ← حذف فعل به قرینه معنوی.

(فارسی، زبان فارسی، صفحه ۵۶)

۴-

(مهردی آسمی - تبریز)

فعل «شد» در متن صورت سؤال و گزینه «۲»، به معنای «رفت» است، ولی در سایر گزینه‌ها مفهوم اسنادی دارد.

(فارسی، زبان فارسی، صفحه ۳۳)

۵-

(مریم شمیرانی)

از نظر افتادن: (۱) از چشم فروچکیدن (۲) بی‌ارزش شدن

(فارسی، آرایه، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۶-

(مرتضی منشاری - اربیل)

مفهوم عبارات صورت سؤال و گزینه‌های «۱، ۲ و ۳»، پندناپذیری و نپذیرفتن پند و اندرز است. در گزینه «۴»، با دعوت به شنیدن نغمه عاشقان، می‌گوید که شرط است که به سخنان زیبایی عاشقان به خوبی گوش کنی.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۲۵)

۷-

(مهمد رضا زرسنج - شیراز)

مفهوم بیت صورت سؤال در گزینه «۲» آمده است. معنای بیت صورت سؤال چنین است: «[چشمه می‌گوید]: هنگامی که چین و شکن موبم را می‌گسترانم (جاری شدن چشمه)، ماه می‌تواند صورت خود را در من تماشا کند.»

(فارسی، مفهوم، صفحه ۱۲)

۸-

(بهروز ثروتی)

گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» به نیکو و زیبا بودن تحمل رنج و سختی در راه معشوق و از سوی معشوق اشاره می‌کنند، اما بیت گزینه «۱»، اسیرشدن عاشقان را در دام عشق معشوق به اختیار عاشق می‌داند. (عاشق با میل خود، عاشق شده است).

(فارسی، مفهوم، صفحه ۵۸)

۹-

(مرتضی منشاری - اربیل)

مفهوم بیت صورت سؤال، در نفی ظاهر زیبا و تأیید سیرت و باطن نیک است که از گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در گزینه «۳»، به «از میان رفتن معنی» و «رو نمودن به صورت» اشاره شده است.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۵۷)

۱۰-

(مرتضی منشاری - اربیل)

در شعر صورت سؤال، به ساده‌زیستی و تواضع و فروتنی علی (ع) اشاره شده است و در گزینه «۳»، نیز همین مفهوم آمده است: تواضع و فروتنی، از انسان‌های شریف و سرافراز نیکوتر است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ستاره و زمانه در برابر زیبایی و مراد او، تواضع و مدارا می‌کند.

گزینه «۲»: قد و قامت معشوق، زیباتر از بالای سرو است.

گزینه «۴»: تواضع کردن در برابر پایی که بر آسمان گام نهاده است.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۶۳)

فارسی ۲

۱۶- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «از گرفتاری به آزادی رسیدن»

گزینه «۲»: «یافتن زبان بی‌زبانان از خاموشی»

گزینه «۳»: «دل که هم جمع (آسوده) و هم پریشان باشد»

(فارسی ۲، آرایه، صفحه ۴۳)

۱۷- (داور تالشی)

جناس ناهمسان: دوک و دوش / تشبیه: «تن چون دوک» و «بار امانت» / تلمیح:

به آیه «أنا عرضنا الامانة على السموات...» اشاره می‌کند. این آیه به سپردن

امانت الهی به انسان دلالت می‌کند. / استعاره: «نگاه فلک»

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۸- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

مفهوم بیت گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»، «عجین شدن عشق با ذات انسان» و مفهوم بیت

گزینه «۱»، «ارزش بخشی عشق» است، البته از مصراع اول مفهوم «غم‌دوستی عاشق»

نیز قابل دریافت است.

(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۶۱)

۱۹- (مسن اصغری)

مفهوم «ارزشمندی زخم و درد عشق نزد عاشق و مرهم دانستن آن» مشترکاً در

بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲» یافت می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: درمان ناپذیری درد عشق

گزینه «۳»: درهم آمیختگی رنج و شادی در عشق

گزینه «۴»: شکوه از زخم زبان و سرزنش دیگران

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۳)

۲۰- (مسن خدایی - شیراز)

مفهوم عبارت صورت سؤال اعتقاد به قضا و قدر است؛ در حالی که در گزینه «۴»،

شاعر معتقد است قلم و تدبیر کارهایی می‌کند که قضا و قدر از انجام آن کارها

عاجز می‌شود.

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» و صورت سؤال اعتقاد به قضا و قدر الهی

است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۸)

۱۱- (الهام ممدری)

زنده: بزرگ، مهیب / استخلاص: رهایی جستن، رهایی دادن / مسامحه: آسان گرفتن،

ساده‌انگاری / ستیزه‌روی: گستاخ و پرو / سیادت: سروری، بزرگی

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۱۲- (سعید کنج‌نشین زمانی)

زوال: نیست شدن، نابودی / سلاح: ابزار جنگ، اسلحه / توقیع: امضا کردن نامه و فرمان

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۱۳- (کاظم کاظمی)

وابسته‌های پیشین:

۱- این (این خوشبختی) ۲- این (این بام) ۳- هر (هر لحظه) ۴ و ۵- این (این پنجره)

دو بار ۶- یک (یک نامعلوم)

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۷۷)

۱۴- (مسن اصغری)

الف) کار فردا: ترکیب اضافی (فردا: مضاف‌الیه)

ب) فردا ثواب و جزای تو بی‌شمار بود (فردا: قید)

ج) فردا طالب و مطلوب همه یک‌رنگ شود (فردا: قید)

د) هنوز فردا نیامد (فردا: نهاد)

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۴۰)

۱۵- (الهام ممدری)

«جوامع حکایات و لوازم الروایات» از محمد عوفی است.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۲۱)

عربی زبان قرآن (۱) و (۲)

-۲۱

(معمد صادق ممسنی)

«إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ: اگر خدا شما را یاری کند/ «فَلَا غَالِبَ لَكُمْ»: هیچ کس بر شما چیره نمی شود / «إِنْ يَخْذَلْكُمْ»: اگر شما را واگذارد / «فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ»: چه کسی بعد از او شما را یاری خواهد کرد؟

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۲

(سید معمرعلی مرتضوی)

«كُنْ: باش / «كَالشَّجَرِ الَّذِي»: هم چون درختی که... / «يَمُوتُ»: می میرد / «الْبَيْتِ»: چاه / «عَطْشًا»: تشنه / «و لَكِنَّهُ»: ولی (او) / «لَا يَنْخَنِي»: خم نمی شود

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۳

(مبیر همایی)

«للدلفين»: دلفین دارد / «ذاكرة قویة»: حافظه ای قوی / «سَمْعُهُ»: شنوایی او / «يَفُوقُ»: بیشتر است / «عشر مراتٍ»: ده برابر / «ضِعْفِي»: دو برابر

(عربی (۱)، ترجمه، صفحه ۹۶)

-۲۴

(سید معمرعلی مرتضوی)

«كَانَ ... يَشْكُرُ»: (فعل ماضی استمراری) تشکر می کرد / «تَلْمِيذِيَه»: دانش آموزان خود / «لِلْإِهْتِمَامِ بِه»: به خاطر توجه به ... / «الْمَرَاقِبِ الْعَامَّةِ»: تأسیسات عمومی / «الحفاظ علیها»: نگهداری از آن ها

(عربی (۱)، ترجمه، صفحه ۱۲)

-۲۵

(رضا معصومی)

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «مفاهیم» نکره است و به صورت «مفهوم‌هایی» درست است.
گزینه «۲»: «لن يستطيع» به صورت «نخواهد توانست» درست است.
گزینه «۴»: «بالا می برد» صحیح است؛ زیرا در ترجمه داریم: «فعل ماضی + فعل مضارع» = «فعل ماضی + فعل ماضی استمراری»

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۶

(رضا معصومی)

«استلما» به معنی «دریافت کردیم» صحیح است.

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۷

(معمد صادق ممسنی)

در این گزینه تضادی بین کلمات وجود ندارد.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: کلمات «أشداء»: سخت گیران» و «زُخماء: مهربانان» متضاد هستند.

گزینه «۲»: کلمات «يُحْيِي: زنده می کند» و «يُمِيتُ: می میراند» متضاد هستند.
گزینه «۳»: کلمات «يُضِلُّ: گمراه می کند» و «يَهْدِي: هدایت می کند» و همچنین کلمات «هَادٍ (= هادی) هدایت کننده» و «مُضِلٌّ: گمراه کننده» متضاد هستند.

(عربی (۲)، مفهومی، ترکیبی)

-۲۸

(سید معمرعلی مرتضوی)

با توجه به ترجمه، تنها گزینه «۲»، برای گفت و گو مناسب است:
«می خواهیم تماس بگیرم اما شارژ کار نمی کند!» / «حق با شماست! کارت را برایت عوض می کنم!»

(عربی (۲)، مفهومی، صفحه ۵۹)

-۲۹

(امیرضا منصوری)

بیت گزینه «۳»، همانند عبارت صورت سؤال تأکید می کند که بهترین سخن، آن است که کوتاه و سودمند باشد.

(عربی (۲)، مفهومی، صفحه ۳۴)

-۳۰

(سید علیرضا امیری)

مفهوم عبارت عربی در گزینه «۳»، «سبح فراوان ارتکاب گناه» است؛ در حالی که مصراع مقابل آن حاکی از «مذموم بودن عبادت همراه با ریا» است.

(عربی (۲)، مفهومی، ترکیبی)

ترجمه متن:

«انسان مهم ترین مخلوقات این دنیا است و هنگامی که انسان شایسته تکریم و توجه است، پس همانا کودکان در توجه و رسیدگی نیازمندترین مردم هستند. آن برای این است که کودک همان پایه امت و آینده و حیات آن است. و جامعه انسانی باید آماده کند برای کودک هر آنچه را که به آن نیاز دارد از وسایلی که برای او زندگی با کرامت را تضمین می کند. دنیا برای خوشبختی انسان به برنامه هایی عمومی در زمینه های گوناگون و برای کودک به شکلی ویژه احتیاج دارد، و هنگامی که جنگ ها در بین دولت ها و بلاهای طبیعی کودک را با گرسنگی و تشنگی و بیماری ها تهدید می کرد... پس یک سازمان جهانی متخصص در امور کودکان زیرمجموعه سازمان ملل متحد تشکیل شد. «یونیسف» یا سازمان کودکان ملل متحد به لطف تصویب با اتفاق (آراء) در دوره اول مجمع عمومی ملل متحد تشکیل شد. و در زمانی که یونیسف در آن جزئی دائمی از سازمان ملل متحد شد (در سال ۱۹۵۳) عمر آن سازمان ۷ سال بود، به طوری که (سازمان) در حدود صد کشور فعالیت می کرد.»

۳۶- (سید مہمدر علی مرتضوی)

«الغراب» مبتدای جمله اسمیه و «بمنزلة» خبر آن و از نوع جار و مجرور است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «استقرار» مبتدا و «یشجعنا» خبر است.

گزینه «۲»: «الندم» مبتدا و «خیر» خبر است.

گزینه «۴»: «الفیتامینات» مبتدا و «اکثر» خبر است.

(عربی (۱)، انواع جملات، صفحه ۹۹)

۳۷- (سید مہمدر علی مرتضوی)

«پنج» فعل معلوم است. ترجمه عبارت: «جوانی مسلمان، فیلمی کوتاه در مورد تجاریش در اروپا می‌سازد»

در گزینه‌های دیگر فعل‌های «یلعق / یشاهد» - «یستخرج» - «قد آلف» مجهول هستند.

(عربی (۱)، انواع جملات، صفحه ۸۱)

۳۸- (سید مہمدر علی مرتضوی)

فعل ماضی زمانی به صورت مضارع ترجمه می‌شود که به عنوان فعل شرط یا جواب شرط قرار گیرد. در گزینه‌های «۱» تا «۳» اسلوب شرط برقرار است، اما در گزینه «۴»، اصلاً اسلوب شرط نداریم و «ما» از نوع نافییه برای فعل ماضی است. (ترجمه: به نمراتی که به خاطرش در طول سال تلاش کرده بودم، دست نیافتم!)

(عربی (۲)، شرط، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۳۹- (مہمدر صارق مہسنی)

در این گزینه حرف «ل» قبل از فعل «نتمتع» و به معنای «تا، تا اینکه» برای بیان علت آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: در این گزینه «ل» در «لنا» حرف جر بوده و قبل از اسم آمده و در «فلنحاول» امر است.

گزینه «۲»: در این گزینه «ل» در «لنعرف» امر و در «لصادقتنا» حرف جر بوده و قبل از اسم آمده است.

گزینه «۳»: در این گزینه «ل» در «للزملاء» حرف جر بوده و قبل از اسم آمده است.

(عربی (۲)، قواعد فعل، صفحه ۶۹)

۴۰- (رضا معصومی)

در این جمله، «أصبح» از افعال ناقصه است که بر سر جمله اسمیه وارد شده است؛ «جمیع» اسم افعال ناقصه و مرفوع است، «فائزین» خبر افعال ناقصه است که باید به صورت منصوب بیاید، یعنی باید «ین» بگیرد.

(عربی (۲)، انواع جملات، صفحه ۸۲)

۳۱- (مہمدر صارق مہسنی)

مطابق متن در سال ۱۹۵۳ که یونیسف جزئی دائمی از سازمان ملل متحد شد، عمر آن ۷ سال بود، فلذا این سازمان در سال ۱۹۴۶ تأسیس شده است.

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۲- (مہمدر صارق مہسنی)

در متن هیچ اشاره‌ای به علت تأسیس سازمان‌های انسانی نشده است. ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «چرا کودک مستحق این همه توجه است؟»

گزینه «۲»: «چه کسانی شایسته‌ترین مردم در توجه و بزرگداشت هستند؟»

گزینه «۳»: «جایگاه انسان در بین آفریدگان چیست؟»

گزینه «۴»: «چرا مؤسسات انسانی برپا شدند؟»

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۳- (مہمدر صارق مہسنی)

مطابق متن، برای شادی و خوشبختی کودکان ما نیازمند شکلی ویژه از برنامه‌ها در جهان هستیم، نه برنامه‌هایی عمومی!

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «کودکان بیشتر از سایر گروه‌های جامعه به توجه نیاز دارند!»

گزینه «۲»: «خوشبختی کودکان در سراسر جهان به کمک برنامه‌های عمومی محقق می‌گردد!»

گزینه «۳»: «سازمان کودکان ملل متحد زیرمجموعه سازمان ملل متحد است!»

گزینه «۴»: «فرزندان انسان راه پیشرفت را ادامه می‌دهند و این‌گونه آینده ساخته می‌شود!»

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۴- (مہمدر صارق مہسنی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «اسم المبالغة» نادرست است.

گزینه «۲»: «صفة و...» نادرست است.

گزینه «۴»: «اسم المبالغة - مبنی - صفة و...» نادرست است.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و مهمل اعرابی، ترکیبی)

۳۵- (مہمدر صارق مہسنی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «من باب افتعال» نادرست است.

گزینه «۳»: «فاعله الإسم الظاهر...» نادرست است.

گزینه «۴»: «من باب افتعال - فاعله الإسم الظاهر...» نادرست است.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و مهمل اعرابی، ترکیبی)

دین و زندگی (۲)

-۴۱

(مفسر رضایی/فا)

رسول خدا (ص) با ارزش‌های جاهلی مبارزه کرد. یکی از این ارزش‌های جاهلی در زمینه برابری و اخوت اسلامی، تعصب‌های قومی و نژادی بود. ملاک ایشان در تقسیم‌بندی، تقوای انسان‌ها بود و سرلوحه کار آن حضرت، این آیه شریفه بود: «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتِّقَاكُمْ: بی‌گمان گرامی‌ترین شما نزد خدا باتقواترین شماست.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

-۴۲

(هادی ناصری)

آیه «وَ السَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ» به انبساط جهان که یکی از نکات علمی بی‌سابقه می‌باشد که در قرآن آمده، اشاره دارد و آیه «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» به انسجام درونی در عین نزول تدریجی قرآن اشاره می‌کند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

-۴۳

(سیرامسان هنری)

فراهم شدن زمینه رشد و کمال: از همه اهداف حکومت مهدوی مهم‌تر این است که در جامعه مهدوی زمینه‌های رشد و تکامل همه افراد فراهم است. انسان‌ها بهتر می‌توانند خدا را بندگی کنند، فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند و خیرخواه دیگران باشند. بدین ترتیب انسان‌ها به هدفی که خدا در خلقت برای آن‌ها تعیین کرده بهتر و آسان‌تر می‌رسند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۳، صفحه ۱۵۵)

-۴۴

(امین اسریان‌پور)

تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند، اسلام است که این مفهوم از عبارت «وَ مَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ...» قابل دریافت است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۲۹)

-۴۵

(امین اسریان‌پور)

مطابق فرمایش خداوند در عبارت «وَ جَعَلْ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَ حَفَدَةً وَ رِزْقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَقْبَالَطِلِ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ»، با وجود نعمت‌های ذکر شده در این آیه، نبایست به باطل ایمان آورده و به نعمت‌های الهی کفران ورزید.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۷، صفحه ۱۹۵)

-۴۶

(سید عباس سیرشستر)

با توجه به پیام آیه شریفه «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ...»: «همانا خدا اراده کرده که دورگرداند از شما اهل بیت هرگونه پلیدی و ناپاکی را و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد»، اهل بیت کاملاً پاک و طاهرند و حضرت زهرا (س) از اهل بیت است و معصوم می‌باشد. بنابراین مسلمانان باید از سخنان و رفتار ایشان پیروی کنند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۷، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

-۴۷

(مفسر رضایی/فا)

تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر دو پایه «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است. داشتن شرایط پنج‌گانه رهبری، به منزله مشروعیت از لحاظ دین است. چنین فقیه‌ای تا وقتی رهبر جامعه است که شرایط ذکر شده (مشروعیت) را داشته باشد. تشخیص این امر نیز بر عهده مجلس خبرگان است. یکی از راه‌های شناخت مرجع تقلید مشهور بودن یک فقیه در میان اهل علم است، چنان‌که انسان مطمئن شود این فقیه، واجد شرایط است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۴، صفحه‌های ۱۶۵ و ۱۶۶)

-۴۸

(امین اسریان‌پور)

در زمان امام صادق (ع) ناخشنودی نسبت به دستگاه بنی‌امیه به اوج رسیده بود. عصر امامت امام کاظم (ع) دوره اختناق شدید بود.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۱، صفحه ۱۳۱)

-۴۹

(محبوبه ایتسام)

سؤال «انسان برای چه زندگی می‌کند؟» که بیابگر شناخت هدف زندگی است. طبق سخن امام کاظم (ع): «کسانی پیام الهی را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه‌های ۵ و ۸)

-۵۰

(هادی ناصری)

لحظه توصیف شده در صورت سؤال، آیه زیر بر پیامبر خدا (ص) نازل شد و پیامبر آن را قرائت کرد: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۸، صفحه ۹۲)

دین و زندگی (۱)

-۵۱

(ممنوع رضایی بقا)

با توجه به آیه شریفه «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا نموت و ما ینهلکنا الا الدھر» عامل هلاک‌کننده انسان «دھر: گذشت روزگار» است: «مایهلکنا الا الدھر» و نظر منکران معاد درباره زندگی دنیایی این است که زندگی فقط در همین دنیا است و آخرتی وجود ندارد: «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا»: «کافران گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست.»

(دین و زندگی دهم، درس ۴، صفحه ۳۶)

-۵۲

(وفیره کاغزی)

خداوند می‌فرماید: «ای پیامبر، به زنان و دختران و به زنان مؤمنان بگو: پوشش‌های خود را به خود نزدیک‌تر کنند. این برای آن است که [به عفاف] شناخته شوند و مورد آزار و اذیت قرار نگیرند.» این آیه حدود و میزان حجاب را می‌رساند.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۳، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

-۵۳

(ممنوع رضایی بقا)

افراد زیرک و هوشمند، هدف خود را جامع و دربرگیرنده اهداف دیگر انتخاب می‌کنند. هدفی که هم دنیا و هم آخرت را دربرگیرد، همان بندگی خداست. لذا خداوند خطاب به کسانی که نعمت و پاداش دنیا را به‌طور مستمر می‌طلبند، می‌فرماید: «مَنْ كَانَ بُرِيْدًا ثَوَابُ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الْآخِرَةِ».

(دین و زندگی دهم، درس ۱، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

-۵۴

(مرتضی مفسنی کبیر)

خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد. سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا خود راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری (تبری) کنیم: «أَنَا هِدِيْنَاهُ السَّبِيْلُ...».

خدای متعال، شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بی‌زاری از آن را در ما قرار داد. تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم: «و نفس و ما سواها فالههها فجورها و تقواها».

(دین و زندگی دهم، درس ۲، صفحه ۲۵)

-۵۵

(مرتضی مفسنی کبیر)

با توجه به آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ...» ای کسانی که ایمان آورده‌اید روزه بر شما مقرر شده است، همان‌گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود، باشد که تقوا پیشه کنید. هدف از وجوب روزه بر مسلمانان و پیروان سایر ادیان گذشته، وصول (رسیدن) به تقواست.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: تکرار کردن روزه در هر سال در آیه اشاره نشده است، گزینه «۲»: احتمال رسیدن به تقوا با روزه‌ای که شرایط کامل را دارد، صحیح نیست، بلکه قطعی است، و در گزینه «۳»: تقوا، نتیجه و معلول و تابع روزه است.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۲، صفحه ۱۳۲ و ۱۳۳)

-۵۶

(ممنوع رضایی بقا)

با توجه به ترجمه عبارت ذکر شده: «اگر خدا خواهد که به من زیانی رسد، آیا آنان دورکننده گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من خواهد، آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند؟» در برابر اراده و مشیت الهی، هیچ‌کس نمی‌تواند مؤثر باشد و به تعبیر امام علی (ع)، «سررشته کارها به دست اوست.»

(دین و زندگی دهم، درس ۱۰، صفحه ۱۰۷ و ۱۰۸)

-۵۷

(سیدعباس سیدشیرازی)

در انتهای آیه شریفه «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ...»، عبارت «و من ورائهم برزخ الی یوم یبعثون: و پیش روی آن‌ها برزخ و فاصله‌ای است تا روزی که برانگیخته می‌شوند.» است که مؤید معنای برزخ به معنی حدّ فاصل میان دنیا و آخرت است.

آیه کریمه «و قالوا لجلودهم...» بیانگر گواهی دادن اعضای بدن انسان‌هاست.

(دین و زندگی دهم، درس‌های ۶ و ۷، صفحه‌های ۶۳ و ۷۵)

-۵۸

(مرتضی مفسنی کبیر)

حدیث امام صادق (ع) که می‌فرماید: «ما احب الله من عصاه»: «کسی که از خدا نافرمانی می‌کند خدا را دوست ندارد»، یعنی در این جمله «الله» مفعول است و بر مبنای آیه شریفه «ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحبکم الله و یغفر لکم ذنوبکم»: نتیجه تبعیت از پیامبر (ص): «فاتبعونی»، دوست داشتن خداوند و آمرزش گناهان است.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۱، صفحه ۱۱۸)

-۵۹

(سیدعباس سیدشیرازی)

در آیه شریفه «انّ الذّین یأکلون اموال الیتامی...»: «کسانی که می‌خورند اموال یتیمان را از روی ظلم جز این نیست که آتشی در شکم خود فرو می‌برند و به‌زودی در آتشی فروزان در آیند»، تجسم اعمال در قالب فرو بردن آتش در شکم برای عمل خوردن مال یتیم به ستم عنوان شده است. امام علی (ع) در مورد زیرک‌ترین فرد فرمود: «کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.»

(دین و زندگی دهم، درس‌های ۸ و ۹، صفحه‌های ۸۶، ۸۷ و ۹۷)

-۶۰

(مرتضی مفسنی کبیر)

این آیه اشاره به پیدایش نخستین انسان و دلایل عقلی امکان معاد دارد. در برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان جلب می‌کند و توانایی خود در آفرینش مجدد آن را تذکر می‌دهد. در این آیات بیان می‌شود که همان‌گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند، می‌تواند بار دیگر نیز او را زنده کند.

(دین و زندگی دهم، درس ۵، صفحه ۵۴)

زبان انگلیسی ۱

۶۱-

(پوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «برای هرکسی که از آدم‌های محبوب زندگی‌اش به دور است، بهار همچون خزان بی‌پایان است: شاید (به ظاهر) لبخندی بر چهره داشته باشی، اما در قلب (باطن)، آماده‌ای که برای این لحظات غمبار بزنی زیر گریه.»

نکته مهم درسی

پس از فعل وجهی "may" نیاز به شکل ساده فعل داریم، لذا "put" درست است.
(گرامر)

۶۲-

(پوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «دیشب جان خیلی خسته بود بنابراین او، به امید یک خواب نشاط‌آور، زودتر از معمول به رختخواب رفت.»

نکته مهم درسی

در این سؤال، مقایسه‌ای بین دو چیز یعنی هنگام به رختخواب رفتن در یک شب خاص و به رختخواب رفتن همیشگی صورت می‌گیرد، پس به ترکیب تفضیلی یا تساوی نیاز داریم (دلیل نادرستی گزینه «۴»). گزینه «۱»، از نظر معنایی با مفهوم کلی جمله سازگار نیست و رد می‌شود. گزینه «۳» را نیز به دلیل آن‌که "early" صفت دو بخشی y- دار است و "more" نمی‌گیرد، حذف می‌کنیم.
(گرامر)

۶۳-

(میرمیسین زاهدی)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن می‌تواند «روز سه پادشاه» باشد.»
(درک مطلب)

۶۴-

(میرمیسین زاهدی)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدامیک از جملات زیر درست است؟»
«عید تجلی از داستان سه مرد دانا الهام گرفته شده است.»
(درک مطلب)

۶۵-

(میرمیسین زاهدی)

ترجمه جمله: «بر اساس متن بالا، همه توصیفات در مورد "Rosca" «روسکا» درست است، به‌جز این‌که آن سنتی خاص برای یک تعطیلی ملی در مکزیک در دسامبر است.»
(درک مطلب)

۶۶-

(میرمیسین زاهدی)

ترجمه جمله: «متن بالا در مورد همه موارد زیر صحبت می‌کند، به‌جز این‌که روز سه پادشاه کمی قبل از کریسمس برگزار می‌شود.»

(درک مطلب)

۶۷-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «کدامیک مطابق متن درست است؟»

«در صورت نیاز سالمندان (به کمک ما)، باید به آنان پیشنهاد کمک کنیم.»

(درک مطلب)

۶۸-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «کلمه‌ای که در متن زیر آن خط‌کشیده شده، "constant" «دائمی» از نظر معنی به "continuous" «مستمر» نزدیک‌تر می‌باشد.»

(درک مطلب)

۶۹-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «با در نظر گرفتن مسئولیت‌های ما در قبال بزرگسالان، ما می‌توانیم پرستاری را استخدام کنیم تا از آن‌ها مراقبت کند.»

(درک مطلب)

۷۰-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «همه جمله‌های زیر درباره متن درست است، به‌جز این‌که سالمندان باید وقت زیادی را صرف آماده کردن غذایشان کنند.»

(درک مطلب)

زبان انگلیسی ۲

-۷۱

(یوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «نیازی به گفتن نیست، مطالعه ادبیات انگلیسی به مراتب مفیدتر و البته کاملاً خوشایند خواهد بود، اگر شما در یکی از دانشگاه‌های عالی جهان دوره دکتری‌تان را آغاز کنید.»

نکته مهم درسی

این سؤال ترکیبی از جمله‌های شرطی نوع اول و کاربرد مصدر به همراه صفت است. می‌دانید که بعد از صفت باید از فعل همراه با "to" استفاده کنیم. با این توضیح به راحتی دو گزینه ۲ و ۴ را حذف می‌کنیم. از طرفی در جمله‌های شرطی نوع اول، بعد از "if" باید از حال ساده یعنی گزینه «۱» استفاده کرد.

(گرامر)

-۷۲

(مهری امیری)

ترجمه جمله: «خوشحالم که به شما اطلاع دهیم همه کتاب‌های درسی برای دانشجویان دانشگاه با تخفیف موجودند. به‌علاوه، شما مجازید که به‌صورت آنلاین پول فهرست خرید مورد نظرتان را پرداخت کنید.»

تخفیف	(۱)
تلاش	(۳)
خبریه	(۲)
درآمد	(۴)

(واژگان)

-۷۳

(یوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «از نظر شما، نام او، یک کلمه کوچک بر روی صفحه است که از چند حرف تشکیل شده، اما برای من به معنای عشق، امید و انسانی قرین کمال است.»

تشکیل دادن	(۱)
رشد کردن	(۳)
مجدداً تماس گرفتن	(۲)
برگشتن	(۴)

(واژگان)

-۷۴

(شهاب اناری)

ترجمه جمله: «یکی از سؤالاتی که عموماً پرسیده می‌شود، این است که چرا در کشور آن‌ها ابزارهای جدید برقراری ارتباطات مانند فیس‌بوک، توئیتر و تلگرام باید مسدود شوند.»

ساخت‌و‌مندانانه	(۱)
عموماً	(۳)
خوشبختانه	(۲)
صبورانه	(۴)

(واژگان)

-۷۵

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «همان‌طور که در زندگی عملی‌تان درمی‌یابید، کودکانی که در یک خانه با جوی شاد بزرگ می‌شوند، قطعاً از شخصیتی بسیار قابل‌اعتماد و از اعتماد به نفس برخوردار خواهند بود.»

متنوع	(۱)
نامن	(۳)
شاد	(۲)
پزشکی	(۴)

(واژگان)

-۷۶

(عبدالرشید شفیعی)

برای این‌که	(۱)
طوری‌که	(۳)
فرقی ندارد	(۲)
از طریق، به وسیله	(۴)

(کلوزتست)

-۷۷

(عبدالرشید شفیعی)

اکثراً	(۱)
به ندرت	(۳)
تقریباً	(۲)
با خوش‌شانسی	(۴)

(کلوزتست)

-۷۸

(عبدالرشید شفیعی)

نکته: چون "weight" اسم غیر قابل شمارش است. گزینه‌های «۱ و ۳» غلط‌اند. "a lot" اگر در آخر "of" می‌داشت صحیح می‌بود.

(کلوزتست)

-۷۹

(عبدالرشید شفیعی)

نکته: به ساختار زمان حال کامل که برای بیان عملی که از گذشته تا کنون امتداد داشته و از طریق "have/ has+ p.p" بیان می‌شود، دقت کنید.

(کلوزتست)

-۸۰

(عبدالرشید شفیعی)

تجربه کردن	(۱)
غذا دادن	(۳)
ترک کردن	(۲)
هیجان‌زده کردن	(۴)

(کلوزتست)

پاسخنامه اختصاصی

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۱)

(امیر زراندوز)

-۸۵

می‌دانیم در نمودار تابع، هر خط عمودی دلخواه (هر خط موازی محور y ها) نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع می‌کند. دو خط چین (۱) و (۲) افقی هستند و در این مسئله کاربردی ندارند؛ چون خط چین (۳) نمودار را در بیش از یک نقطه قطع می‌کند، بنابراین طبق این خط چین می‌توان گفت که نمودار داده شده مربوط به یک تابع نیست.

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

(عمیرضا سجودی)

-۸۶

$$f(x) = |x^2 - 1| \Rightarrow f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = \left|\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 - 1\right|$$

$$= \left|\frac{1}{2} - 1\right| = \left|-\frac{1}{2}\right| = \frac{1}{2}$$

$$f(0) = |0^2 - 1| = |-1| = 1$$

$$g(x) = \sqrt{2 + \frac{x}{2}} \Rightarrow g\left(\frac{1}{2}\right) = \sqrt{2 + \frac{1}{4}} = \sqrt{2 + \frac{1}{4}} = \sqrt{\frac{9}{4}} = \frac{3}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{عبارت داده شده}} \frac{f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) - g\left(\frac{1}{2}\right)}{1 + 2f(0)} = \frac{\frac{1}{2} - \frac{3}{2}}{1 + 2 \times (1)} = \frac{-1}{3}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۹)

(امیر زراندوز)

-۸۷

بررسی (الف): هر دو سهمی محور y ها را قطع می‌کنند.

$$\begin{cases} y = f(x) = x^2 - 1 \xrightarrow{x=0} y = -1 \\ y = g(x) = (x-1)^2 \xrightarrow{x=0} y = 1 \end{cases}$$

پس (الف) نادرست است.

بررسی (ب): هر دو سهمی، مینیمم دارند چون ضریب x^2 در آن‌ها مثبت است.

پس (ب) درست است.

بررسی (پ): هر دو سهمی از نقطه $(1, 0)$ می‌گذرند.

$$f(x) = y = x^2 - 1 \xrightarrow[A \rightarrow y]{1 \rightarrow x} 0 = 1^2 - 1 \Rightarrow 0 = 0$$

$$g(x) = y = (x-1)^2 \xrightarrow[A \rightarrow y]{1 \rightarrow x} 0 = (1-1)^2 \Rightarrow 0 = 0$$

پس (پ) درست است.

بررسی (ت): دامنه هر دو تابع برابر R است، اما برد f برابر $y \geq -1$ و برد g برابر با $y \geq 0$ می‌باشد.

پس (ت) نادرست است.

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۴)

(اسماعیل زارع)

-۸۱

$$3x - \frac{1}{2x} = 1 \xrightarrow{\text{طرفین به توان ۲}} (3x - \frac{1}{2x})^2 = 1^2$$

$$9x^2 + \frac{1}{4x^2} - \frac{2 \times 3x}{2x} = 1 \Rightarrow 9x^2 + \frac{1}{4x^2} - 3 = 1$$

$$9x^2 + \frac{1}{4x^2} = 3 + 1 = 4$$

(ریاضی و آمار، (۱)، عبارات‌های پیروی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۷)

(امیر زراندوز)

-۸۲

$$A = \frac{3x(1-x)}{x^2(x-1) + 3(x-1)} = \frac{3x(1-x)}{(x-1)(x^2+3)} = \frac{-3x}{x^2+3}$$

$$B = \frac{(x-1)^2 + 2 - x}{3+x^2} = \frac{x^2 - 2x + 1 + 2 - x}{3+x^2} = \frac{x^2 - 3x + 3}{x^2+3}$$

$$\Rightarrow -A + B = \frac{3x}{x^2+3} + \frac{x^2 - 3x + 3}{x^2+3} = \frac{x^2+3}{x^2+3} = 1$$

(ریاضی و آمار، (۱)، عبارات‌های پیروی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(عمیرضا سجودی)

-۸۳

$$-x^2 + 3x - 2k + 1 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = -1 \\ b = 3 \\ c = -2k + 1 \end{cases}$$

$$ax^2 + bx + c = 0$$

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{-3}{-1} = 3$$

$$\begin{cases} x_1 - x_2 = 1 \\ x_1 + x_2 = 3 \end{cases}$$

$$2x_1 = 4 \Rightarrow x_1 = 2, x_2 = 1 \Rightarrow x_1 x_2 = 2 \times 1 = 2$$

$$x_1 x_2 = \frac{c}{a} \Rightarrow 2 = \frac{-2k+1}{-1} \Rightarrow -2k+1 = -2$$

$$\Rightarrow -2k = -3 \Rightarrow k = \frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۷)

(مهمر بمیرایی)

-۸۴

جواب معادله در خود معادله صدق می‌کند، بنابراین:

$$\xrightarrow{x=2} \frac{3 \times 2}{k-1} - \frac{2 \times 2 + 1}{k+3} = \frac{2+3}{k-1}$$

$$\Rightarrow \frac{6}{k-1} - \frac{5}{k+3} = \frac{5}{k-1} \Rightarrow \frac{6}{k-1} - \frac{5}{k-1} = \frac{5}{k+3}$$

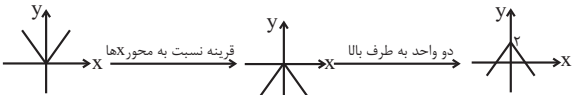
$$\Rightarrow \frac{1}{k-1} = \frac{5}{k+3} \Rightarrow k+3 = 5k-5 \Rightarrow -4k = -8 \Rightarrow k = 2$$

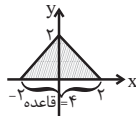
(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۲)

۹۲- (عمیرضا سیوری)
گزینه «۱»: -۲ عددی گویا نیست (F) و $\sqrt{۲}$ عددی گنگ است. (T)
گزینه «۲»: عدد ۱۲۱ مربع عدد ۱۱ است (T) و یک، عددی اول است (F).
گزینه «۳»: -۴ عددی طبیعی نیست (T) و مجموعه اعداد صحیح زیرمجموعه اعداد گویاست (T).
گزینه «۴»: $\sqrt[۳]{-۸} = \sqrt[۳]{(-۲)^۳} = -۲$ پس گزاره داده شده غلط است و $-(-۱)^۲ = -۱$ عددی منفی است (T).
(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۹۳- (عمیرضا سیوری)
ضابطه تابع ثابت به صورت $f(x) = c$ است، یعنی مؤلفه‌های دوم تمام زوج‌های مرتب این تابع با هم برابرند و ضابطه تابع همانی به صورت $g(x) = x$ یعنی مؤلفه‌های اول و دوم هر زوج مرتب با هم برابرند، پس داریم:
$$\left. \begin{aligned} f(\sqrt{۲}) &= f(۰/۱) = -۱ \\ g(\frac{1}{۴}) &= \frac{1}{۴} \\ g(-۲) &= -۲ \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{۲ \times (-۱) \times (\frac{1}{۴})}{-۳a \times (-۲)} = \frac{1}{۳} \Rightarrow \frac{-\frac{1}{۲}}{۶a} = \frac{1}{۳}$$

$$\Rightarrow \frac{-۱}{۱۲a} = \frac{1}{۳} \Rightarrow -۱۲a = ۳ \Rightarrow a = -\frac{1}{۴}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۲)

۹۴- (کوروش داوری)
 $۲\sqrt{۲} = \sqrt{۸}, \sqrt{۴} < \sqrt{۸} < \sqrt{۹} \Rightarrow ۲ < \sqrt{۸} < ۳$
 $۲ < ۲\sqrt{۲} < ۵ \Rightarrow f(۲\sqrt{۲}) = |(۲\sqrt{۲})^۲ - ۱۴| = |۴ \times ۲ - ۱۴| = |-۶| = ۶$
 $-۴ < -۲ \Rightarrow f(-۴) = ۳ \times (-۴) + ۴ = -۱۲ + ۴ = -۸$
 $\Rightarrow f(۲\sqrt{۲}) - f(-۴) = ۶ - (-۸) = ۱۴$
(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۲)

۹۵- (معمد بصیرایی)
 $y = -|x| + ۲$
با استفاده از انتقال نمودار تابع $y = |x|$ خواهیم داشت:

برای تعیین نقاط تلاقی نمودار تابع با محور x ها، باید y را مساوی صفر قرار دهیم:
 $y = -|x| + ۲ \Rightarrow ۰ = -|x| + ۲ \Rightarrow |x| = ۲ \Rightarrow x = ۲, -۲$
 $S = \frac{\text{ارتفاع} \times \text{قاعده}}{۲} = \frac{۴ \times ۲}{۲} = \frac{۸}{۲} = ۴$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

۸۸- (معمد بصیرایی)
$$\sigma^۲ = \frac{(a-۶)^۲ + (b-۶)^۲ + (c-۶)^۲ + (d-۶)^۲}{۴} = ۱۶$$

$$\Rightarrow (a-۶)^۲ + (b-۶)^۲ + (c-۶)^۲ + (d-۶)^۲ = ۶۴$$

$$\bar{x} = \frac{a+b+c+d}{۴} = ۶ \Rightarrow a+b+c+d = ۲۴$$

$$\Rightarrow \bar{x}' = \frac{۲۴+۵+۷}{۶} = ۶$$

$$\Rightarrow \sigma'^۲ = \frac{(a-۶)^۲ + (b-۶)^۲ + (c-۶)^۲ + (d-۶)^۲ + (۵-۶)^۲ + (۷-۶)^۲}{۶}$$

$$= \frac{۶۴+۱+۱}{۶} = ۱۱ \Rightarrow \sigma' = \sqrt{۱۱}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۱۰)

۸۹- (رمیم مشتاق‌نظم)
مجموع ۵ داده اول برابر است با: $۵ \times ۱۲ = ۶۰$. بنابراین میانگین داده‌های جدید برابر است با:

$$\frac{(x_1 + ۲) + (x_2 + ۴) + \dots + (x_5 + ۱۰)}{۵}$$

$$= \frac{(x_1 + x_2 + \dots + x_5) + (۲ + ۴ + \dots + ۱۰)}{۵}$$

$$= \frac{۶۰ + ۳۰}{۵} = \frac{۹۰}{۵} = ۱۸$$

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۲)

۹۰- (امیر زراندوز)
داده‌های مرتب‌شده $\rightarrow ۴, ۶, ۹, ۱۰, ۱۲, ۱۲, ۱۲, ۱۶, ۱۹, ۲۰, ۲۰, ۲۴, ۲۵, ۲۹, ۲۹$
$$A \Rightarrow \alpha = \frac{f}{N} \times ۳۶۰^\circ = \frac{۴}{۱۵} \times ۳۶۰^\circ = ۹۶^\circ$$

(ریاضی و آمار، (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۲۱)

ریاضی و آمار (۲)

۹۱- (عمیرضا سیوری)
گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ تنها وقتی نادرست است که p درست و q نادرست باشد، پس داریم:

بررسی گزینه‌ها	p	q	p⇒q
گزینه ۱	(-۳>۰), F	(۲۳ عدد اول), T	T
گزینه ۲	((۱+√۲) گنگ), T	(۲۱ عدد گنگ), F	F
گزینه ۳	(a عددی فرد), T (یا F)	(a عددی فرد), T (یا F)	T
گزینه ۴	(۱۰-۲ = ۱/۱۰۰۰), F	((۱/۲)° ≠ ۱), F	T

(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(عمیررضا سپهری)

-۱۰۰

$$\left. \begin{aligned} \bar{x} &= \frac{1+2+3+4+5}{5} = \frac{15}{5} = 3 \\ \text{میانگین درآمد (y)} &= \frac{5+4/5+5/5+6+4}{5} = \frac{25}{5} = 5 \end{aligned} \right\}$$

نقطه میانگین $A(3, 5)$

چون ماه ششم به ماه پنجم نزدیکتر است، پس نقطه دوم را $B(5, 4)$ در نظر می‌گیریم:

$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{4 - 5}{5 - 3} = \frac{-1}{2}$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 5 = -\frac{1}{2}(x - 3)$$

$$y - 5 = -\frac{1}{2}x + \frac{3}{2} \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x + \frac{13}{2}$$

$$\xrightarrow{x=6} y = -3 + 6/2 = 3/2$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

اقتصاد

(موسا عفتی)

-۱۰۱

الف) انسان موجودی کمال‌جو است؛ به همین دلیل با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد؛ بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد.

ب) با کمک نهادها و سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی یا منطقه‌ای روابط اقتصادی بین کشورها بیش‌تر رونق می‌گیرد و حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ می‌شود.

ج) آنچه انسان در مقابل پول دریافت کرده و نیازها یا خواسته‌هایش را برطرف می‌کند کالا و خدمات نام دارد.

د) اگر کالاهای بادوام در فرایند تولید و به وسیله بنگاه‌های تولیدی به کار گرفته شوند، کالای سرمایه‌ای نامیده می‌شوند.

(اقتصاد، اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۹، ۱۸، ۲۰ و ۲۱)

(مهمربصیرایی)

-۹۶

$$g(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

$$\left\{ \begin{aligned} (f \cdot g)(-2) &= f(-2) \times g(-2) = \left[\frac{-2+1}{2} \right] \times (-1) \\ &= (-1) \times (-1) = 1 \\ f\left(-\frac{1}{2}\right) &= \left[\frac{-\frac{1}{2}+1}{2} \right] = \left[\frac{1}{4} \right] = 0 \\ g(0/2) &= 1 \end{aligned} \right.$$

$$\text{حاصل عبارت} = \frac{(f \cdot g)(-2)}{f\left(-\frac{1}{2}\right) - 2g(0/2)} = \frac{1}{0 - 2 \times (1)} = -\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۹)

(اسماعیل زارع)

-۹۷

$$D_f = \{2, -2, 6\}$$

$$D_g = \{4, 2, 3, 6\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{2, 6\}$$

$$f + g = \{(2, 1-3), (6, -2-4)\} = \{(2, -2), (6, -6)\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

(امیر زراندوز)

-۹۸

$$94 \text{ هزار تومان} = \frac{120 \times 300}{100} = 360$$

$$94 \text{ هزار تومان} = \frac{200 \times 1400}{100} = 2800$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

(امیر زراندوز)

-۹۹

$$\text{خط فقر} = \frac{\bar{x}}{2} \Rightarrow \bar{x} = 2 \times \text{خط فقر} = 2 \times \frac{13}{12} \Rightarrow \bar{x} = 2 \times \frac{13}{12} = \frac{13}{6}$$

$$N = 2(a-1) + 6 + 2a = fa + 4$$

$$\bar{x} = \frac{1(2a) + 2(a-1) + 3 \times (6) + 4(a-1)}{fa + 4} = \frac{13}{6}$$

$$\Rightarrow \frac{2a + 2a - 2 + 18 + fa - 4}{fa + 4} = \frac{13}{6} \Rightarrow \frac{4a + 12}{fa + 4} = \frac{13}{6}$$

$$\Rightarrow 48a + 72 = 52a + 52$$

$$\Rightarrow 4a = 20 \Rightarrow a = 5$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

۱۰۲-

(سارا شریفی)

الف) قیمت تعادلی ۷۵۰ ریال و مقدار تعادلی عرضه و تقاضا ۴۵ کیلو است.
ب) با توجه به نمودار، خط «S» نشان دهنده منحنی «عرضه - قیمت» است و صعودی است. خط «D» نشان دهنده منحنی «تقاضا - قیمت» است و نزولی است.
ج) در سطوح قیمت پایین تر از قیمت تعادلی (۵۰۰ ریال) در بازار با کمبود عرضه مواجه می شویم.

در بازار هنگامی «کمبود عرضه» اتفاق می افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می شود. بالا رفتن قیمت باعث می شود که از یک سو، تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف کنندگان از مصرف خود بکاهند، پس در حالت کمبود، قیمت بالا می رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می یابد. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود، این سطح قیمت همان قیمت تعادلی است. در نتیجه در سطح قیمت ۵۰۰ ریال، قیمت باید ۲۵۰ ریال افزایش یابد تا تعادل در بازار برقرار شود.

د) در قیمت ۱۰۰۰ ریال، حداکثر مقدار عرضه ۶۰ کیلو است، ولی حداکثر ۳۰ کیلو از طرف مصرف کنندگان تقاضا شده است، در نتیجه خواهیم داشت:
ریال $30 \times 1000 = 30,000 =$ حداکثر درآمد عرضه کنندگان در قیمت ۱۰۰۰ ریال
(اقتصاد، بازار، صفحه های ۳۱ تا ۳۷)

۱۰۳-

(سارا شریفی)

میلیون دلار $20 =$ دلار $20,000,000 = 500 \times 40,000 =$ ارزش مواد غذایی
میلیون دلار $160 =$ دلار $160,000,000 = 200 \times 800,000 =$ ارزش ماشین آلات
میلیون دلار $75 =$ دلار $75,000,000 = 300 \times 25,000 =$ ارزش پوشاک

میلیون دلار $8 = 20 \times \frac{2}{5} =$ (ارزش مواد غذایی) $\times \frac{2}{5} =$ ارزش خدمات ارائه شده

میلیون دلار $2 = 160 \times \frac{1}{80} =$ (ارزش ماشین آلات) $\times \frac{1}{80} =$ هزینه استهلاک

میلیون دلار $263 = 20 + 160 + 75 + 8 =$ تولید ناخالص داخلی

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیون دلار $261 = 263 - 2 =$

دلار $26 / 50 = \frac{263}{50} =$ تولید ناخالص داخلی سرانه
جمعیت کشور

(اقتصاد، آشنایی با شاخص های اقتصادی، صفحه های ۴۲ تا ۴۶)

۱۰۴-

(نسرین بیغری)

الف) تعیین قیمت دلار در هر کشور به سیاست های آن کشور بستگی دارد برخی برای افزایش صادرات، پول ملی خود را تضعیف و در نتیجه دلار را گران عرضه می کنند مثل چین.

ب) برای تعیین دلار رفاهی یا دلار برابری قدرت خرید، یک سبد کالایی یکسان سالانه در کشور ایران قیمت گذاری (طبق صورت سؤال: ۲۰,۰۰۰ تومان)، و هم زمان همان سبد کالایی در کشور آمریکا تعیین قیمت می شود (طبق صورت سؤال: ۲ دلار). تقسیم این دو قیمت بر هم، قدرت خرید دلار را در ایران نشان می دهد.

$$\frac{20,000}{2} = 10,000$$

این نرخ به معنی این است که هر دلار، ۱۰,۰۰۰ تومان است.

ج) با قدری مسامحه می توان از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه نیز استفاده کرد به جز دو گروه از کشورها که استثنا هستند:

۱- کشورهای در حال توسعه ای که با داشتن یک ماده گرانبهای معدنی و صادرات زیادی از آن امکان دستیابی به درآمد سرانه زیاد را دارند ولی وضعیت مطلوبی در شاخص توسعه انسانی ندارند.

۲- کشورهای در حال توسعه ای که با پیش بینی و اجرای برنامه های بلندمدت توانسته اند در وضعیت شاخص های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند ولی درآمد سرانه نه چندان زیادی دارند.

د) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) در مواقع تورم با کاهش تقاضای کل در اقتصاد، موجب ثبات اقتصادی می شود. زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می شود برای پیشگیری از افزایش قیمت ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش حجم پول در گردش را به کار می گیرد. یکی از روش هایی که بانک مرکزی بر کنترل و تنظیم حجم پول به کار می گیرد، سیاست بازار باز، فروش اوراق مشارکت است. در این روش بانک مرکزی می تواند در زمان تورم با فروش اوراق مشارکت به طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد.

ه) دولت با سیاست هایی نظیر افزایش بهره وری و امنیت اقتصادی، بهبود محیط کسب و کار، برنامه ریزی در جهت به کارگیری فناوری های نوین و افزایش فعالیت های تولیدی، بخش تولید و عرضه را بهبود می بخشد.

توجه به زیرساخت ها و سرمایه گذاری در مناطق محروم کشور هم از جمله سیاست های توسعه ای به شمار می رود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۷۹، ۸۱، ۹۴ و ۹۵)

۱۰۵-

(مهسا عفتی)

الف) سومین مرحله پیدایش پول، انتخاب برخی از فلزات مانند طلا و نقره به عنوان وسیله مبادله می باشد (تاریخچه پول: تهاتر، کالایی خاص و پرتعداد در هر منطقه، پول فلزی و ...). از معایب این مرحله می توان به کمبود طلا و نقره به عنوان عامل محدودکننده ای بر سر راه پیشرفت اقتصادی و تجارتي اشاره کرد.

ب) قبل از شکل گیری خدمات نوین بانک، نقدینگی کل مساوی مجموع مسکوکات و اسکناس های در گردش و خارج از گردش (پس انداز خانگی) بود.

ج) مشارکت مدنی، قراردادی بازرگانی است که به موجب آن دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی سرمایه نقدی یا جنسی خود را به شکل مشاع و به منظور ایجاد سود در هم می آمیزند.

د) آثار و نتایج فعالیت های بازار سرمایه در اقتصاد جامعه: ۱- افزایش حجم سرمایه گذاری در جامعه، ۲- تنظیم معاملات بازار سرمایه، ۳- جلوگیری از نوسان شدید قیمت ها، ۴- مؤثر در کاهش نرخ تورم، ۵- فراهم آوردن سرمایه های لازم اجرای پروژه های بزرگ دولتی و خصوصی

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۵۴، ۶۰، ۶۹، ۷۴ و ۷۵)

(سارا شریفی)

-۱۰۸

ریال $۱۶,۲۵۰,۰۰۰ = ۶۵,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰}$ = مالیات ماهانه فرد (الف)
ریال $۴۸,۷۵۰,۰۰۰ = ۶۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۶,۲۵۰,۰۰۰$ = مانده خالص ماهانه فرد (ب)
ریال $۵۸۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۸,۷۵۰,۰۰۰ \times ۱۲$ = مانده خالص سالانه فرد
(ج) نام نرخ مالیاتی مورد محاسبه «تصادفی» است. در این نظام مالیاتی، نرخ مالیات با افزایش درآمد یا دارایی، زیاد و به عکس با کاهش درآمد یا دارایی کم می‌شود؛ به عبارت دیگر، افراد با درآمدهای بیشتر با نرخ بیشتر و افراد با درآمدهای پایین‌تر با نرخ کم‌تری مالیات می‌پردازند.

(د) در صورتی که فرد $\frac{۱}{۶}$ مانده خالص ماهانه خود (ریال) $۸,۱۲۵,۰۰۰ = ۴۸,۷۵۰,۰۰۰ \times \frac{۱}{۶}$ را در سرمایه‌گذاری جدید به کار ببرد $۴۰,۶۲۵,۰۰۰$ ریال $(۴۸,۷۵۰,۰۰۰ - ۸,۱۲۵,۰۰۰ = ۴۰,۶۲۵,۰۰۰)$ برای فرد باقی می‌ماند.

(اقتصاد، بودجه و مالیه دولت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

(فاطمه فویمیان)

-۱۰۹

میلیون تومان $۴۰۰ = ۴۰ \times ۱۰$ = میزان درآمد سالیانه
میلیون تومان $۲۰ = \frac{۵}{۱۰۰} \times ۴۰۰$ = هزینه سالیانه مواد اولیه
میلیون تومان $\frac{۱}{۴} = \frac{۷}{۱۰۰} \times ۲۰$ = حقوق ماهیانه هر کارگر
میلیون تومان $۸۴ = \frac{۱}{۴} \times ۵ \times ۱۲$ = حقوق سالیانه تمامی کارگران
میلیون تومان $\frac{۱۶}{۸} = \frac{۱}{۵} \times ۸۴$ = هزینه استهلاک سالیانه
میلیون تومان $\frac{۱۱}{۲} = \frac{۲}{۳} \times \frac{۱۶}{۸}$ = میزان مالیات ماهیانه
میلیون تومان $\frac{۱۳۴}{۴} = \frac{۱۱}{۲} \times ۱۲$ = میزان مالیات سالیانه
میلیون تومان $\frac{۲۵۵}{۲} = \frac{۲۰ + ۸۴ + ۱۶}{۸} + \frac{۱۳۴}{۴}$ = مجموع هزینه‌های مستقیم سالیانه
میلیون تومان $\frac{۱۴۴}{۸} = \frac{۲۵۵}{۲} - ۴۰۰$ = هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابگری
میلیون تومان $\frac{۴۰}{۳۲} = \frac{۳۰}{۱۰۰} \times \frac{۱۳۴}{۴}$ = هزینه سالیانه اجاره دستگاه‌ها
میلیون تومان $۳ = \frac{۱۵}{۱۰۰} \times ۲۰$ = هزینه ماهیانه اجاره بنگاه
میلیون تومان $۳۶ = ۳ \times ۱۲$ = هزینه سالیانه اجاره بنگاه
میلیون تومان $\frac{۷۶}{۳۲} = \frac{۴۰}{۳۲} + ۳۶$ = مجموع هزینه‌های غیرمستقیم
هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (ویژه)
 $\frac{۴۰۰}{۲} - \frac{۷۶}{۳۲} + \frac{۲۵۵}{۲} = \frac{۴۰۰}{۲} - \frac{۳۳۱}{۵۲}$ = سود اقتصادی ویژه
میلیون تومان $\frac{۶۸}{۴۸}$

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(سارا شریفی)

-۱۰۶

(الف)

$۲ =$ سهم دهک پنجم $\Rightarrow ۱۱ = ۲ +$ سهم دهک پنجم - سهم دهک ششم
درصد $۹ =$ سهم دهک پنجم $\Rightarrow$
 $۹ = ۳ -$ سهم دهک هفتم $\Rightarrow ۹ =$ سهم دهک دوم - سهم دهک هفتم
درصد $۱۲ =$ سهم دهک هفتم $\Rightarrow$
مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک دهم - $۱۰۰ =$ سهم دهک دهم
درصد $۱۸ = (۱۷ + ۱۴ + ۱۲ + ۱۱ + ۹ + ۷ + ۷ + ۳ + ۲) = ۱۰۰ -$ سهم دهک دهم
(ب)

$$۹ = \frac{۱۸}{۲} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور A}$$

وضعیت توزیع درآمد در کشوری عادلانه‌تر است که شاخص دهک‌هایش، کوچک‌تر باشد. پس توزیع درآمد در کشور B با شاخص دهک‌های ۷، نسبت به کشور A با شاخص دهک‌های ۹ عادلانه‌تر است.

(ج) برای شکل‌گیری شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. در نتیجه جمعیت گروه‌ها با یکدیگر برابر خواهد بود:

$$\text{میلیون نفر } ۵ = \frac{۵۰}{۱۰} = \text{جمعیت هر گروه}$$

$$(د) \text{میلیارد دلار } ۷۵ = \frac{۶۲۵ \times ۱۲}{۱۰۰} = \text{سهم دهک هفتم از درآمد ملی}$$

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(فاطمه فویمیان)

-۱۰۷

(الف) تحریم موجب می‌شود که کشور تحریم شونده با اتکا به نیروهای داخلی به تولید دست بزند و مزیت‌های اقتصادی و رقابتی کسب کند، با اجرای صحیح این سیاست، اقتصاد درون‌زا تحقق می‌یابد.

(ب) برون‌گرایی و گسترش ارتباطات: رشد اقتصادی کشور وقتی تضمین می‌شود که آنچه در درون کشور تولید می‌شود، در سطح گسترده توسط کشورهای مختلف مورد استفاده قرار گیرد، از این رو صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا به کشورهای متعدد در سراسر جهان، با اولویت کشورهای همسایه و شرکای تجاری، به مقاوم‌سازی اقتصاد کشور می‌انجامد.

(ج) دولتی شدن بیش از حد اقتصاد ایران در پایان حکومت پهلوی و با افزایش درآمدهای نفتی شکل گرفت.

(د) قسمت اول مورد «د» در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ مربوط به اصل ۴۳ و قسمت اول مورد «د» در گزینه ۱ مربوط به اصل ۴۴ قانون اساسی است.

مطابق اصل چهل و ششم، «هرکس مالک حاصل کسب و کار مشروع خویش است و هیچ‌کس نمی‌تواند به عنوان مالکیت نسبت به کسب و کار خود امکان کسب و کار را از دیگری سلب کند.»

(ه) به ترتیب ویژگی‌های مطرح شده مربوط به نیمه اول حکومت صفویه و دوره پهلوی است.

(و) موارد مطرح شده از عواملی است که موجب شد هزینه‌های تجارت نه تنها در داخل مرزها بلکه در خارج از آن نیز کاهش یابد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۲۱، ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۲۹ تا ۱۳۲ و ۱۳۱)

۱۱۲- (کنکور سراسری ۹۳)
الف) نحوه تصمیم‌گیری و اقدام تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی با عنوان «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود.
ب) با کاهش قیمت یک کالا، میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف‌کنندگان افزایش می‌یابد.
ج) قیمت یک کالا با میزان تولید و عرضه آن از سوی تولیدکنندگان رابطه مستقیم دارند.
د) در حالت کمبود (فزونی تقاضا بر عرضه) برای برقراری تعادل در بازار، قیمت بالا می‌رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد.
(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

۱۱۳- (کنکور سراسری ۹۳)
تهیه دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران برعهده بانک مرکزی است.
(اقتصاد، بازار سرمایه، صفحه ۷۴)

۱۱۴- (کنکور سراسری ۹۰، با تغییر)
الف) تولیدکننده مقداری بر ارزش محصول اولیه می‌افزاید و آن را به مرحله بعد منتقل می‌کند.
= ارزش افزوده محصول در هر مرحله
ارزش محصول در مرحله قبل - ارزش محصول در آن مرحله
ریال ۶۵۰۰ = ارزش افزوده مرحله اول
ریال ۷۰۰۰ = ۹۰۰۰ - ۱۶,۰۰۰ = ارزش افزوده مرحله آخر
ب) برای محاسبه ارزش کل کالاها و خدمات نهایی سه روش وجود دارد: ۱) روش هزینه، ۲) روش درآمدی، ۳) روش ارزش افزوده
ج) برای جلوگیری از اشتباه، متولیان حسابداری ملی کشور «حدافل دو روش را برای محاسبه به کار می‌گیرند و جواب‌ها را با هم مقایسه می‌کنند.»
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۴۵)

۱۱۵- (کنکور سراسری ۹۶)
= افزایش مقدار تولید در سال دوم
تولید در سال پایه - تولید در سال دوم به قیمت پایه
هزار میلیارد ریال ۸۶۰ = ۳۰۰۰ - ۲۸۶۰
= افزایش مقدار تولید در سال سوم
تولید در سال پایه - تولید در سال سوم به قیمت پایه
هزار میلیارد ریال ۳۲۰ = ۳۰۰۰ - ۲۶۸۰
= تورم در سال دوم (افزایش قیمت‌ها در سال دوم)
تولید در سال دوم به قیمت پایه - تولید در سال دوم به قیمت جاری
هزار میلیارد ریال ۲۹۰ = ۳۰۰۰ - ۲۷۱۰
= تورم در سال سوم (افزایش قیمت‌ها در سال سوم)
تولید در سال سوم به قیمت پایه - تولید در سال سوم به قیمت جاری
هزار میلیارد ریال ۴۲۰ = ۳۰۰۰ - ۲۵۸۰
افزایش قیمت‌ها در سال‌های دوم و سوم همان اعداد مربوط به پدیده تورم در این سال‌هاست که در قسمت قبل محاسبه شدند.
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۱۱۰- (نسرین بعفری)
 $(350 \times x) + (45 \times 200) =$ تولید کل به قیمت جاری در سال ۱۳۹۱
واحد پولی ۵۱۰۰۰
الف) واحد پولی $51000 = 9000 + 350x \Rightarrow 350x = 42000 \Rightarrow x = 120$
ب) افزایش تولید کل ناشی از تورم در سال ۱۳۹۱
تولید کل به قیمت ثابت در سال ۱۳۹۱ - تولید کل به قیمت جاری در سال ۱۳۹۱
 $(350 \times 100) + (45 \times 150) =$ تولید کل به قیمت ثابت در سال ۱۳۹۱
واحد پولی ۴۱,۷۵۰
 $51,000 - 41,750 =$ افزایش تولید کل ناشی از تورم در سال ۱۳۹۱
واحد پولی ۹۲۵۰
پ) ابتدا باید نرخ تورم کالاها A را به دست آوریم:

نرخ تورم کالاها گروه A در سال ۹۱
میانگین قیمت کالاها گروه A در سال ۹۰ - میانگین قیمت کالاها گروه A در سال ۹۱
میانگین قیمت کالاها گروه A در سال ۹۰
درصد $\frac{200 - 150}{150} \times 100 = \frac{5000}{150} \approx 33.33$
دستمزد کارمندان دولت ۲۰٪ افزایش یافته است و در همین زمان تورم (۳۳/۳۳ درصد) می‌باشد. در واقع قدرت خرید واقعی کارمندان کاهش یافته است.
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸ و ۶۰)

۱۱۱- (کنکور سراسری ۹۴)
درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارت‌اند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۱))، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره (ردیف ۷))، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.
الف)

(مجموع درآمدهای ردیف ۱ و ۷) $= \frac{1}{3} \times$ درآمد حقوق‌بگیران
میلیارد ریال $591 = \frac{1}{3} \times (986 + 787)$
(مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۵) $= \frac{2}{5} \times$ درآمد صاحبان مشاغل آزاد
میلیارد ریال $752 = \frac{2}{5} \times (986 + 894)$
(سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها) $= \frac{1}{6} \times$ دستمزدها
میلیارد ریال $149 = \frac{1}{6} \times 894$
میلیارد ریال $4159 = 986 + 591 + 752 + 894 + 149 + 787$
ب) درآمد سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.
ج) درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۱)) و درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره (ردیف ۷)).
د)

ریال $92,422 \approx \frac{4,159,000,000,000}{45,000,000} =$ درآمد ملی / جمعیت کشور
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

علوم و فنون ادبی (۱)

(فرهار علی نژاد)

-۱۲۱

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «شاهنامه ابومنصوری» در حدود سال ۳۴۶ قمری نوشته شد.
گزینه «۲»: بهار، شش سبک و دوره برای شعر فارسی قائل است (خراسانی، عراقی، هندی، بازگشت، مشروطه و معاصر).
گزینه «۳»: حذف افعال به قرینه و تمثیل و استشهداد به آیات، احادیث و اشعار عرب از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است که کتاب «التفهیم» مربوط به این دوره نیست و به نثر دوره سامانی تعلق دارد.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۳، ۴۷، ۵۰، ۵۱ و ۵۷)

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

-۱۲۲

در مفاهیم ابیات، مفاخره و شکایت دیده نمی‌شود. همچنین ابیات مورد نظر به مسائل شخصی و درگیری انسان با نفس خویش نظر دارد و وارد مسائل اجتماعی نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دعوت به تقوا در بیت اول، مفهومی دینی است.
گزینه «۳»: اندرز به ترک نفس و درآمدن در راه دین در ابیات دیده می‌شود.
گزینه «۴»: ترک نفس از مفاهیم رایج در تصوف است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۰)

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

-۱۲۳

بیت الف) توصیف طبیعت و واقع‌گرایی در شعر است.
بیت ج) مفهوم ناپایداری دنیا را به گونه‌ای ساده یادآوری می‌کند.
بیت د) اشاره به شادی شاعر است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۴۹)

(نسرین فوق‌پرست)

-۱۲۴

قاعده (۱) ← الف (اُدها و بلا) / د (درا و بالا)
قاعده (۲) ← ب (فرهنگ و اورنگ) / ج (تیو و غریو) / هـ (راست و خواست)

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(نسرین فوق‌پرست)

-۱۲۵

بنفش و درفش = قافیۀ اول

خویشتن و مزن = قافیۀ دوم

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سخت و نیکبخت = قافیه

گزینه «۲»: سیر و کفشیر = قافیه

گزینه «۴»: گنج و خنج = قافیه

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۲)

-۱۱۶

(کنکور سراسری ۹۴)

ریال $2,640,000,000 = 2,200 \times 1,200,000,000$ = درآمد سالانه بنگاه

ریال $144,000,000 = 12,000,000 \times 12$ = اجاره سالانه بنگاه

ریال $153,000,000 = 85,000,000 \times 15 \times 12$ = حقوق سالانه همه کارکنان

هزینه استهلاك سالانه ماشین‌های تولیدی

ریال $45,900,000 = 153,000,000 \times \frac{30}{100}$

هزینه سالانه بنگاه $144,000,000 + 153,000,000$

ریال $527,900,000 = 45,900,000 + 144,000,000 + 153,000,000$

= سود (منفعت) سالانه بنگاه

ریال $2,112,100,000 = 2,640,000,000 - 527,900,000$

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

-۱۱۷

(کنکور سراسری ۹۲، با تغییر)

الف) هماهنگی سطح توسعه و سطح رشد در مورد بیشتر جوامع امروزی صادق است؛ به همین سبب، با قدری مسامحه می‌توان از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه نیز استفاده کرد. در این میان، دو گروه از کشورها استثناء هستند، مانند: قطر و چین.

ب) نرخ مرگ‌ومیر نوزادان در چین $10/9$ در هر هزار تولد، امید به زندگی در موزامبیک $55/1$ سال و تولید ناخالص داخلی سرانه در ایران 15090 دلار است.

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۱)

-۱۱۸

(کنکور سراسری ۹۵)

میلیارد ریال $17 = 85 \div 5$ = هزینه استهلاك سالانه

میلیون ریال $5950 = 85,000 \times \frac{7}{100}$ = میزان افزایش قیمت کالا

میلیون ریال $90,950 = 85,000 + 5950$ = بهای جدید کالا

میلیون ریال $18,190 = 90,950 \div 5$ = هزینه استهلاك سالانه با احتساب قیمت جدید

میلیون ریال $36,380 = 18,190 \times 2$ = هزینه استهلاك دو سال آخر

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۴۴)

-۱۱۹

(کنکور سراسری ۹۱)

اگر با به‌کارگیری یک «نظام صحیح مالیاتی»، توزیع مجدد درآمد به‌نحوی قانونی صورت پذیرد، تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود و اکثریت چشم‌گیر مردم کاهش می‌یابد.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۸)

-۱۲۰

(کنکور سراسری ۹۲)

موارد گزینه‌های «۱» و «۲» مربوط به منافع تولیدکنندگان از تجارت بین‌الملل و گزینه «۳» مربوط به منافع مصرف‌کنندگان از تجارت بین‌الملل است.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۳۱- (فرهاد علی نژاد)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نویسنده کتاب «عین الحیات»، علی بن حسین واعظ کاشفی است.

گزینه «۲»: «تاریخ جهانگشا» در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است.

گزینه «۳»: «تذکره دولتشاه» به شرح حال شاعران اختصاص دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۹ و ۸۶)

۱۳۲- (فرهاد علی نژاد)

بیت گزینه «۳» که از غزلیات شمس انتخاب شده است، از نظر زبانی به زبان شعر قبل از دوره سبک هندی تعلق دارد و اصطلاحات و لغات عامیانه در آن دیده نمی‌شوند. لغات و اصطلاحات عامیانه در ابیات سایر گزینه‌ها عبارت‌اند از:

گزینه «۱»: اصطلاحات تعارف‌گونه: بلاگردان شدن، قربان کسی رفتن، گرد سر کسی گردیدن

گزینه «۲»: ترکیب کنایی «از یک گوش شنیدن و از گوش دیگر بیرون کردن» که در زبان عامه رایج است.

گزینه «۴»: لغت عامیانه «کاسه‌لیسی»

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۱۳۳- (فرهاد علی نژاد)

شاعر در بیت گزینه «۱» ترکیب «شعله آواز» را برای بلبل (عاشق) به کار می‌برد که به معنی آواز باریک و پرسوزی است که دل‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این ترکیب بدیع در شعر قبل از سبک هندی رواج نداشته است. شاعر در این بیت درخواست می‌کند که آب را برای شستن روی گل (معشوق) از شعله آواز بلبل گرم کنند. در ابیات دیگر که از اشعار سبک عراقی انتخاب شده‌اند، تصاویر و مضمون‌ها خیلی دور از ذهن نیستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۱۳۴- (مفسن اصغری)

در این عبارت مطابقت صفت و موصوف به تقلید از عربی مشهود نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کاربرد وجه وصفی فعل: گشته و دست داده

گزینه «۲»: جمع بستن کلمات با علامت «ات» عربی: محاربات

گزینه «۴»: کاربرد افعال پیشوندی: برافراشت

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۷)

(رضا جان نثار، کهنه‌شوری)

۱۲۶-

تقطیع بیت به شرح زیر است:

ع	قو	بت	م	ح	ل	ت	گ	ب	ر	س
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
ب	ف	م	ن	ا	ی	ز	ر	س	ت	ص
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۲۷-

(عمید معری)

عبارت «الف»: رانده - مانده: سجع متوازی

عبارت «ت»: طریقت - شریعت: سجع متوازی

عبارت «ث»: ورزد - گردد: سجع متوازی

تشریح سایر عبارات:

عبارت «ب»: خار - خال: سجع متوازن

عبارت «پ»: نمود - فرمود: سجع مطرف

عبارت «ج»: کمال - دوام: سجع متوازن

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع، صفحه ۱۰۵)

۱۲۸-

(اعظم نوری‌نیا)

در ابیات «ب»، «ت»، «ث» و «ج» هیچ‌گونه جناسی به کار نرفته است.

جناس در سایر ابیات:

بیت «الف»: نهان و شهان - جان و جهان - جهان و نهان - ما و را: جناس ناهمسان

بیت «پ»: دستان (قوی: صفت رستم)، دستان (مکر و حیل): جناس همسان - ما و را: جناس ناهمسان

بیت «ج»: میر و شیر: جناس ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۱۲۹-

(علیرضا یغفری)

جناس: زمین و زمان / موازنه دارد. / تکرار: گویی و گه / واج آرایبی صامت «ش» و «گ»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: جناس و تکرار ندارد.

گزینه‌های «۱» و «۴»: موازنه ندارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۱۳۰-

(مفسن اصغری)

مفهوم «هموار شدن سختی و مبدل شدن آن به راحتی به عشق وصال یار» به طور مشترک از ابیات صورت سؤال و بیت گزینه «۱» دریافت می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۶۳)

۱۳۵-

(سعیر یعفری)

(U-U/-U-U/-U-U/-U-U)

این گزینه از چهار پایه آوایی چهارتایی و دیگر گزینه ها از سه پایه آوایی چهارتایی و یک پایه آوایی سه تایی ساخته شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: U-U/-U-U/-U-U/-U-U (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)

گزینه «۲»: U-U/-UU/-UU/-UU (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)

گزینه «۴»: U-U/-UU/-UU/-UU (مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۳۶-

(رضا یان‌نار، کهنه‌شوری)

تقطیع و خوشه‌های بیت زیر عبارت است از:

ج	ها	نا	غه	د	با
U	-	-	-	U	-
من	کی	چ	نین	بس	تی
-	-	U	-	-	-
ن	یا	ری	یا	د	زان
U	-	-	-	U	-
پی	مان	که	کر	دس	تی
-	-	U	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۳۷-

(سعیر یعفری)

(U-U/-U-U/-U-U/-U-U) (مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن) (مستفعلن

فعلون // مستفعلن فعلون)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: U-U/-UU/-UU/-UU (مفتعلن مفتعلن // مفتعلن فاعلاتن)

گزینه «۲»: U-U/-UU/-UU/-UU (مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن)

گزینه «۳»: U-U/-UU/-UU/-UU (مفتعلن فاعلاتن // مفتعلن فاعلاتن)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۴)

۱۳۸-

(علیرضا یعفری)

بیت «ت» تشبیه دارد اما استعاره ندارد.

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: تشبیه: به کردار آتش - استعاره: (آتش در مصراع دوم)

بیت «ب»: تشبیه: چون رخ زیبای تو - استعاره: این که هوای نوبهار چهره را بیاراید استعاره و تشخیص است - روی گل - مفهوم (دلربایی گل هم استعاره می‌آفریند)

بیت «پ»: تشبیه: رخانش بود گفتمی نوبهاران - استعاره: باران استعاره از اشک است.

بیت «ت»: تشبیه: کوه مانند کبک می‌شود - استعاره: دامان صحرا استعاره و تشخیص

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۳۹-

(اعظم نوری‌نیا)

الف) تشبیه فشرده به صورت ترکیب اضافی (رخش همت): دلق فقر

ب) تشبیه فشرده به صورت غیر اضافی: آدمی [مانند] مشتی غبار است / عمر [مانند] باد صرصر است.

ت) تشخیص: زبان داشتن نشتر

پ) استعاره با ذکر مشبه‌به: شیشه صافی ذر استعاره از «چشم» است.

ث) «دل شستن» کنایه از «صرف نظر کردن»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴۰-

(همید مهرثی)

بیت «ب»: مجاز: «قافیه» مجاز از شعر / تشخیص: «به قفا زدن» (پس گردنی زدن) شعر استعاره و تشخیص است.

بیت «د»: استعاره: این که عشق، هوش را به تاراج (غارت) ببرد، استعاره و تشخیص است / تشبیه: هوش ← کبوتر، عشق ← باز (مصراع اول به مصراع دوم تشبیه شده است).

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: تشبیه: شاعر قامت معشوق را به سرو تشبیه کرده و از آن برتر هم دانسته است. / فاقد استعاره

بیت «ج»: کنایه: «روی به زمین نهادن» کنایه از سجده کردن و اطاعت / فاقد مجاز

بیت «ه»: فاقد مجاز / کنایه: «پرده بر عیب کشیدن» کنایه از صرف نظر کردن، «زبان در دهان کشیدن» کنایه از خاموش و ساکت شدن

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۱) و (۲) - شاهد

۱۴۱-

(کتاب آبی)

- سلمان ساوجی مثنوی جمشید و خورشید را به شیوه داستان‌های نظامی سروده است.

- جامی در کتاب نفحات‌الانس خود، شیوه تذکره‌الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برده است..

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۴۲-

(کتاب آبی)

با توجه به این که نویسنده در اولین جمله متن، دنیا را به چاهی پراقت تشبیه می‌کند، نمی‌توان گفت دیدگاه خوش‌بینانه‌ای نسبت به دنیا دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱)

(کتاب آبی)

۱۴۷-

در بیت گزینه «۴»، استعاره و تشبیه دیده نمی‌شود.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پنجه نفس، بازوی قناعت: تشخیص / گوی مقصود، چوگان
قناعت: تشبیه

گزینه «۲»: تیر مراد: تشبیه / کمان: مجاز با علاقه شباخت (استعاره) از
ابروی یار

گزینه «۳»: جانا: استعاره از معشوق / غم به دوش دل و جان کشیدن کنایه
از عمیقاً رنج بردن و دست بر دل گذاشتن کنایه از محبت کردن

(علوم و فنون ادبی (۲)، آرایه، ترکیبی)

(کتاب آبی)

۱۴۸-

الف: موازنه ندارد. / ب: «چو مرغ آبی» تشبیه دارد. / پ: «بِه و به» جناس
ناهمسان دارند. / ت: اشتقاق ندارد. / ث: «خندیدن جام می» تشخیص است.
/ ج: واج آرای «خ»

(علوم و فنون ادبی (۲)، آرایه، ترکیبی)

(کنکور سراسری ۹۶)

۱۴۹-

در بیت سؤال و عبارت گزینه «۳» به این مفهوم اشاره شده است که انسان
بی‌ارزش با رسیدن به مقام و رتبه‌های بالا، صاحب ارزش نمی‌شود و انسان
ارزشمند و پرمایه نیز همواره و در هر حال، ارزشمند و گرانقدر است.
(خلاب: لجن‌زار)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، ترکیبی)

(کنکور سراسری ۸۸)

۱۵۰-

در بیت مورد سؤال و گزینه «۳» به این امر اشاره شده است که گل‌ها در
میان جزءها قرار گرفته‌اند و دل هر ذره‌ای که شکافته شود، عظمت پروردگار
نمایان می‌شود. مفهوم گزینه‌های دیگر به اشتیاق عاشق برای رسیدن به
معشوق اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفة ۱۰۲)

(قارچ از کشور ۹۶، با تغییر)

۱۴۳-

واژه‌های راست (مقابل چپ) و راست (مخفف را است)، واژه‌های قافیه
هستند که حروف (است = مصوت بلند + صامت + صامت) حروف مشترک
قافیه می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: من: ردیف / شکل و نقل: واژه‌های قافیه هستند که (ب- کل) و
(ق- ل) مشترک نیستند.

گزینه «۲»: وحی و نهی: واژه‌های قافیه که (ح- ی) و (ه- ی) قافیه صحیح
نیستند.

گزینه «۳»: عدل و فضل: واژه‌های قافیه هستند که (د- ل) و (ز- ل)
نمی‌توانند حروف مشترک قافیه باشند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفة‌های ۸۹ تا ۸۲)

(کتاب آبی)

۱۴۴-

جداسازی هجاهای این مصراع به شکل زیر است:

ا	گر	پا	ی	ذر	دا	م	نا	ری	چ	کوه
---	----	----	---	----	----	---	----	----	---	-----

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفة‌های ۸۹ و ۹۰)

(کتاب آبی)

۱۴۵-

بیت گزینه «۲» در وزن مستفععلن مستفععلن مستفععلن است که
وزن دوری نمی‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفة‌های ۹۰ تا ۹۴)

(کتاب آبی)

۱۴۶-

الف) «سنبل» استعاره از زلف یار است.

ب) «خون در دل کردن» و «پا در گل کردن»، هر دو کنایه از اسیر غم
عشق شدن است.

پ) «نظر» و «منظر» اشتقاق دارند.

ت) «داد» اول به معنای حق و نصیب و «داد» دوم به معنای فریاد و فغان
است. (جناس همسان)

ث) چشم معشوق به طیب تشبیه شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، آرایه، ترکیبی)

تاریخ

۱۵۷- (علی‌مهمد کریمی)

پس از پایان جنگ‌های ایران و یونان، دولت - شهر آتن به رهبری پریکلس، سیاستمدار آزادی‌خواه به سرعت پیشرفت کرد.

امپراتور کنستانتین با انتخاب بیزانتیوم به عنوان پایتخت، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم را به دو بخش شرقی و غربی فراهم کرد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۵۲ و ۵۸)

۱۵۸- (علی‌مهمد کریمی)

در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سِر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۴)

۱۵۹- (علی‌مهمد کریمی)

کورش با جلب حمایت بزرگان مادی حکومت ماد را از میان برداشت. خشایارشا در نبرد دریایی در تنگه سالامیس توفیق چندانی به دست نیاورد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۸۲ و ۸۶)

۱۶۰- (علی‌مهمد کریمی)

در زمان مهرداد دوم وسعت قلمرو اشکانیان به نهایت خود رسید. ایران و روم بارها بر سر تسلط بر منطقه ارمنستان و مرزهای سوریه با هم جنگیدند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۶۱- (آزاده میرزایی)

هم‌زمان با ظهور اسلام برخی از اعراب گرویده به دین یهود در یثرب ساکن بودند. نخستین ایمان آوردندگان به اسلام سه نفر بودند: ۱- حضرت علی (ع) ۲- حضرت خدیجه (س) ۳- زیدبن حارثه

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۶)

۱۵۱- (بهروز یحیی)

اساس شیوه تاریخ‌نگاری نوین بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۵)

۱۵۲- (بهروز یحیی)

در گاه‌شماری اوستایی ساسانی همانند گاه‌شماری مصری پنج روز اضافی را به نام «اندرگاه» (پنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

گاه‌شماری جلالی یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است و گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت، براساس آن تنظیم شده است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۱۵۳- (بهروز یحیی)

آرامگاه شی‌هوانگ‌تی، مردان نمکی زنجان، تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان و سنگ‌نوشته مشهور روزتا در مصر به‌طور تصادفی کشف شده‌اند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

۱۵۴- (بهروز یحیی)

در حدود ۲۴۰۰ ق.م، قوم اکدی که در مرکز بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگن بر کشور - شهرهای سومری مسلط شدند.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۷)

۱۵۵- (بهروز یحیی)

در دوره امپراتوری قدیم، قدرت فرعون‌ها در اوج بود و اهرام سه‌گانه به عنوان یکی از شاهکارهای معماری جهان باستان به دستور آنان ساخته شد. مصری‌ها مردمی، صبور، آرام، مطیع و فرمانبر بودند.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۳۸ و ۴۰)

۱۵۶- (علی‌مهمد کریمی)

در دوره هان جاده مشهور ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد گشایش یافت. در دوران همین سلسله، آیین بودا به چین راه یافت و به تدریج در کنار آیین کنفوسیوس و دیگر آیین‌ها، مورد پذیرش بخشی از مردم چین قرار گرفت.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: شی‌هوانگ‌تی به شدت با اندیشه‌های کنفوسیوس مخالفت کرد.

گزینه ۲: چندرا گوپتا در هند سلسله موری را بنیان گذاشت.

گزینه ۳: در دوران سلسله هان آیین بودا به چین راه یافت و به تدریج در کنار آیین کنفوسیوس و دیگر آیین‌ها مورد پذیرش قرار گرفت.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

<p>۱۶۶- (منصوره هاین زاده) موفقیت‌های یعقوب لیث در سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی، موجب شد که خلیفه عباسی فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای وی بفرستد. (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۲)</p>	<p>۱۶۲- (آزاده میرزایی) پیمان‌نامه عمومی مدینه، نخستین قانون اساسی مدینه پس از هجرت پیامبر به این شهر بود. در جنگ خندق (احزاب) در سال ۵ هجرت، مشرکان از مسلمانان شکست خوردند.</p>
<p>۱۶۷- (منصوره هاین زاده) هدف و انگیزه محمود غزنوی از حملات پی‌درپی به هند، دستیابی به ثروت فراوان هند از طریق غارت معابد و پرستشگاه‌های آن سرزمین بود. (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۲)</p>	<p>(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۳۵ و ۳۷) ۱۶۳- (آزاده میرزایی) پس از رحلت پیامبر (ص) ابوبکر با حمایت عمر بن خطاب و ابو عبیده جراح، خلیفه شد. برخی از صحابه پیامبر (ص) هم‌چون ابوذر غفاری و عمار یاسر، نسبت به رفتار عثمان و منصوبان وی اعتراض کردند. (تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۴۲ و ۴۵)</p>
<p>۱۶۸- (منصوره هاین زاده) مهم‌ترین اقدام شاه اسماعیل صفوی، پس از نشستن بر تخت شاهی، رسمی کردن مذهب شیعه دوازده امامی بود. شاه تهماسب در طول دوران ۵۴ ساله پادشاهی خود با اتخاذ تدابیر و سیاست‌های مناسب داخلی و خارجی، توانست پایه‌های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم نماید. (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۹)</p>	<p>۱۶۴- (آزاده میرزایی) معاویه در زمان عمر به حکومت شام رسید. قیام توابین نخستین قیام به قصد خونخواهی امام حسین (ع) بود که توسط عده‌ای از مردم کوفه انجام شد. (تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۵۴ و ۶۱)</p>
<p>۱۶۹- (منصوره هاین زاده) پیروزی سلجوقیان بر امپراتوری بیزانس در جنگ ملازگرد و پیشروی آنان در آسیای صغیر، موجب شد که امپراتور روم شرقی از پاپ، علیه مسلمانان درخواست کمک کند. (تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه‌های ۱۶۶ و ۱۶۷)</p>	<p>۱۶۵- (آزاده میرزایی) سفاح اولین خلیفه عباسی و برادرش منصور دومین خلیفه این سلسله بود. تأکید بر خویشاوندی عباسیان با پیامبر برای اثبات حقانیت خلافت عباسی از اقدامات سفاح بود ولی موارد گزینه‌های دیگر از اقدامات منصور بود. (تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)</p>
<p>۱۷۰- (منصوره هاین زاده) آلبو کرک از سوی دولت پرتغال توانست تعدادی پایگاه تجاری - نظامی در جزایر و سواحل خلیج فارس، هندوستان و چین تأسیس کند. (تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه ۱۸۲)</p>	

جغرافیا

۱۷۷-

(معمداً ابراهیم مازنی)

نام شهر	توان اقتصادی
یزد، کرمان، اصفهان	بیشترین مشاغل بخش معدن
بندر امام خمینی	صنایع پتروشیمی
مازندران، فارس، کرمان	تولید پرتقال

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۸، ۹۲ و ۹۳)

۱۷۸-

(آزاده میرزایی)

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی عناصر طبیعی و انسانی در آن است. ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

(مغرافیا (۲)، نامه پیوست، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۷۹-

(معمداً ابراهیم مازنی)

تشریح عبارت نادرست:

(ب) بارش‌های بهاری بیشتر از نوع بارش‌های همرفتی است.

(مغرافیای (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۲۷)

۱۸۰-

(فاطمه سقایی)

در برخی «نواحی کوهستانی» که سنگ‌ها قابلیت حل شدن در آب را داشته باشند، مانند سنگ‌های آهکی یا گچی و نظایر آن‌ها، آب‌های جاری با نفوذ به زمین از طریق درزها و شکاف‌ها و حل کردن سنگ‌ها در خود، پدیده‌های فرسایشی چون «غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی» پدید می‌آورند که در اصطلاح به آن‌ها اشکال «کارستی» گفته می‌شود.

(مغرافیای (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۴۵)

۱۸۱-

(معمداً علی فطیمی باگی)

برخان از اشکال «تراکمی»، و رگ و ستون‌های سنگی از اشکال «کاووشی» حاصل از فرسایش طبیعی در بیابان‌ها هستند.

(مغرافیای (۲)، نواهی طبیعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۸۲-

(آزاده میرزایی)

الف) در یک نقشه توپوگرافی، فاصله‌ای که برای نمایش اختلاف ارتفاع در نظر گرفته می‌شود، در تمام نقشه یکسان است؛ بنابراین:

$$۲۵۰ = ۱۷۰۰ - ۱۹۵۰ = \text{فاصله منحنی‌های میزان}$$

$$۱۴۵۰ = ۱۲۰۰ + ۲۵۰ = \text{ارتفاع نقطه الف}$$

ب) در قسمت شرق، منحنی‌های میزان به هم نزدیک‌تر هستند و در این قسمت شیب تندتر است.

(مغرافیای (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۵۱)

۱۷۱- (بهروز یحیی)

پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده از جمله ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش میدانی است.

(مغرافیای ایران، مغرافیای پیوست، صفحه ۱۰)

۱۷۲-

(زهره صارقی)

در جلگه جنوبی کشور، وجود تنگه هرمز و سواحل طولانی، امکانات حمل‌ونقل کالا و مسافر را به همراه صید ماهی فراهم می‌آورد. در سواحل شمالی نیز حمل‌ونقل و صید ماهیان خاویار در جریان است.

(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۲)

۱۷۳-

(زهره صارقی)

بارندگی کم و نامنظم، زیاد بودن توان تبخیر و تعرق و کمبود پوشش گیاهی از ویژگی‌های اصلی مناطق خشک و بیابانی است.

(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۴۱)

۱۷۴-

(زهره صارقی)

کانون‌های آبگیری که «بیش از ۵۰۰ میلی‌متر» بارش داشته باشند و حداقل در «هشت ماه» از سال این بارش‌ها اتفاق بیفتد، کانون‌های دائمی نام دارند.

(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۵۰)

۱۷۵-

(آزاده میرزایی)

میزان مرگومیر - میزان موالید = رشد طبیعی جمعیت
کل جمعیت همان سال

$$\text{رشد طبیعی جمعیت (\%)} = \frac{۲۰۰/۰۰۰ - ۳/۵۰۰/۰۰۰}{۶۰/۰۰۰/۰۰۰} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۳/۳۰۰/۰۰۰}{۶۰/۰۰۰/۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۵/۵ \text{ درصد}$$

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۳)

۱۷۶-

(فاطمه سقایی)

عواملی در شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی ایران نقش دارند، «آب»، بین این عوامل، بیشترین اهمیت را داشته است. بسیاری از سکونتگاه‌های اولیه، در کنار رودها به‌وجود آمده‌اند.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۶)

<p>۱۸۷- (فاطمه سقایی)</p> <p>«فضا و قلمرو جغرافیایی یک کشور»، سرزمین آن است. نظام سیاسی در واقع همان «حکومت» است که وظیفه اداره امور سرزمین و جمعیت را برعهده دارد.</p>	<p>۱۸۳- (بهروز یحیی)</p> <p>نواحی بیابانی به دلیل آسمان صاف و بدون ابر برای تحقیقات نجومی و صنایع هوافضا مناسب هستند.</p> <p>(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۸)</p>
<p>۱۸۸- (بهروز یحیی)</p> <p>ممکن است خط مرزی عمیق ترین نقاط بستر رود را به هم متصل کند که به آن تالوگ می گویند. تالوگ در رودهای قابل کشتی رانی بهترین خط مرزی است؛ چون هر دو کشور حق کشتی رانی در دو طرف آن را دارند.</p>	<p>۱۸۴- (ممدابراهیم مازنی)</p> <p>- در سیستم کشاورزی معیشتی، تولید صرفاً برای مصرف خانوار و فروش محلی صورت می گیرد؛ لذا کم بازده و دارای سود اقتصادی کم است.</p> <p>- مالکان سفیدپوست و ثروتمند، بردگان سیاه پوست را استثمار و به کار در مزارع پلانتیشن مجبور می کردند و از راه تجارت این محصولات، سود بسیاری به دست می آوردند. کارگران از هرگونه حقوقی محروم بودند و همواره مجازات و تنبیه می شدند.</p>
<p>۱۸۹- (آرزو میرزایی)</p> <p>مرز بین هند و پاکستان از نوع «تطبیقی» و مرز بین کانادا و آلاسکا از نوع «پیشتاز» است.</p>	<p>(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه های ۸۴ و ۹۱)</p> <p>۱۸۵- (فاطمه سقایی)</p> <p>نواحی صنعتی ایالات متحده آمریکا بیشتر در «شمال شرق» آن قرار دارد. «شمال» ایتالیا نیز از نواحی صنعتی مهم در جهان است.</p>
<p>۱۹۰- (فاطمه سقایی)</p> <p>کشورهای طویل به کشورهایی گفته می شود که طول آن ها حداقل «شش برابر» عرضشان باشد؛ مانند شیلی و نروژ. کشورهای «محاطی» کشورهای هستند که در درون یک کشور دیگر محصور شده اند؛ مانند «لسوتو» و «سوازیلند».</p>	<p>(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۹۵)</p> <p>۱۸۶- (ممدعلی فطیپی باگی)</p> <p>پس از جنگ جهانی دوم، کشورهای سرمایه داری، علاوه بر وارد کردن فشار سیاسی به حکومت ها، به سرمایه گذاری و ایجاد کارخانه های مونتاژ در دیگر نقاط جهان و بهره کشی از آن ها اقدام کردند.</p>

جامعه‌شناسی

۱۹۱-

(آزیتا بیرقی)

عبارت اول ← پدیده اعتباری
عبارت دوم ← گستره جهان اجتماعی
عبارت سوم ← نهادهای اجتماعی
عبارت چهارم ← اهمیت بعد ذهنی پدیده‌ها

(پایه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۷، ۱۹، ۲۶ و ۲۸)

۱۹۲-

(آزیتا بیرقی)

پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر (نه به طور مستقل) به وجود می‌آورند.

(پایه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۶، ۱۱، ۱۲ و ۱۳)

۱۹۳-

(پارسا میببی)

تشریح گزاره‌های نادرست:

- اگر اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند، آن جهان اجتماعی دارای هویت تاریخی است.
- تزلزل فرهنگی می‌تواند منجر به بحران هویتی شود.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۲، ۸۳، ۸۹ و ۹۱)

۱۹۴-

(آزیتا بیرقی)

تصویر الف ← قفس آهنین وبر (در جهان متجدد انسان‌ها اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌شوند)
تصویر ب ← نگاه طولی به جوامع

(پایه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۵، ۳۶ و ۳۷)

۱۹۵-

(پارسا میببی)

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۶)

۱۹۶-

(آزیتا بیرقی)

عبارت اول ← علم متناسب با همان لایه
عبارت دوم ← متغیر
عبارت سوم ← جهان متجدد

(پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۰، ۵۳ و ۶۳)

۱۹۷-

(آزیتا بیرقی)

هویت انتسابی / بازتولید هویت اجتماعی / تعارض فرهنگی

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۷، ۷۶ و ۷۹)

۱۹۸-

(پارسا میببی)

اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.
- آیات قرآن به صراحت با اصالت بخشیدن به سرمایه و شیوه‌های سرمایه‌دارانه مخالف است.
- هرگونه اقدام به نابودی و حذف فیزیکی کل یا بخشی از جمعیت یک گروه بومی، قومی، مذهبی و... را نسل‌کشی یا پاکسازی نسلی می‌گویند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۱، ۱۰۵ و ۱۰۸)

۱۹۹-

(ارغوان عبدالملکی)

جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد. فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود. هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود.

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فرا تجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری - که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند - از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

تغییرات هویتی افراد، گاه از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود. اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

(پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۷، ۳۵ و ۳۶)

۲۰۰-

(ارغوان عبدالملکی)

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. به عبارت دیگر، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

تزلزل فرهنگی می‌تواند به بحران هویت منجر شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به‌وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۳)

۲۰۱-

(اعظم ربیعی)

سکولاریسم آشکار، فلسفه‌ها و باورهایی را شامل می‌شود که به صراحت، ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند. دئیسم؛ یعنی دین بدون شریعت و بدون مذهب، لامذهبی، و اعتقاد به خدایی که هیچ‌گونه برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد ختم می‌شود. در دوران رنسانس رویکرد دنیوی به عالم، در سطح هنر، اقتصاد، سیاست و هم‌چنین در قالب حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی آشکار شد. هنرمندان دوران رنسانس با بازگشت به هنر یونان، به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان اهمیت دادند. آناباپتیست‌ها گروهی از پروتستان‌هایی بودند که به مخالفت با جریان‌های دنیگرایانه‌ای پرداختند که از دوران رنسانس پدید آمده بود. این گروه با تحولات اجتماعی بعدی جهان غرب همراهی نکردند.

سکولاریسم پنهان: شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت نظام دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سرباز می‌زنند.

شاهدگان اروپایی، به رقابت با قدرت کلیسا پرداختند و در این جهت از حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشانی حمایت کردند که پیوند خود را با پاپ قطع می‌کردند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۳۳، ۴۸، ۴۹ و ۵۰)

۲۰۲-

(پارسا صبیعی)

فردی اندیشه خود را به صورت گفتار یا نوشتار بیان می‌کند: جهان اجتماعی فردی در مترو بدون توجه به دیگران آهنگ گوش می‌دهد: جهان فردی معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴، ۵، ۱۴، ۱۵ و ۱۶)

۲۰۳-

(اعظم ربیعی)

پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت رشد تجارت، رشد برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع امریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد تا تجار، جایگاه برتری نسبت به زمین‌داران پیدا کنند. دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت ناوگان نظامی دولتمردان بودند. بدین ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت. صنعت، عنصر دیگری بود که بر فرایند انباشت ثروت و موقعیت سرمایه‌داران افزود.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۹، ۶۰ و ۶۲)

۲۰۴-

(پارسا صبیعی)

استعماری که در آن مجریان و استعمارگران پنهان‌اند: استعمار فرانسه استعماری که غربی کردن جهان را در پوشش نام «جهانی شدن» پیگیری می‌کند: استعمار فرانسه

قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیش‌تر ریشه در مناسبات قومی و قبیل‌های داشت، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و این مسئله سبب شد تا استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآید.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۵ و ۳۱)

۲۰۵-

(اعظم ربیعی)

دولت- ملت‌ها حاکمیت‌های سیاسی- اقتصادی نوینی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند. آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، هویتی دینی و معنوی برای خود قائل نبودند و صورتی کاملاً سکولار داشتند. هویت آن‌ها اغلب هویتی ناسیونالیستی و قوم-گرایانه است. این کشورها در مسیر توسعه و گسترش خود به صورت قدرت-های استعماری درآمدند و به تبع فتوحات استعماری، جغرافیای سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردند و برای هر یک از این مناطق، هویت جدیدی را تعریف کردند. بدین ترتیب، صورت استعماری دولت- ملت‌های جدید در بخش دیگر جهان شکل گرفت. هویت‌های جدیدی که برای هر یک از این مناطق جغرافیایی جدید ساخته می‌شود، هویتی قومی و سکولار است.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۷، ۶۹ و ۷۰)

۲۰۶-

(الهام میرزایی)

برخی از فرهنگ‌ها ظرفیت جهانی شدن را ندارند. فرهنگ‌هایی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه‌ی خاصی است و نگاهی سلطه‌جویانه نیز نسبت به دیگر اقوام ندارند، از محدوده‌ی قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند.

فرهنگ جهانی باید روح تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۶)

۲۰۷-

(ارغوان عبدالملکی)

اقتصاد سرمایه‌محور، در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود؛ ولی به تدریج انباشت ثروت و پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست. با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص، محدود نمی‌شود. آن‌ها با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.

بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی ایران، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی نظیر ناسیونالیسم یا مارکسیسم استفاده می‌کردند. این مکاتب علاوه بر این‌که وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌ساختند، مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام، تربیت یافته بودند نیز قرار نمی‌گرفتند.

تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند؛ بلکه به گونه‌ای آشکار، ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز به تسخیر می‌گیرد. بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تجمع و تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

(پایه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۲، ۷۰، ۷۲ و ۷۳)

۲۱۴- (عمیر مهرثی)
عکس مستوی قضیه «بعضی غیر ب الف است» برابر است با قضیه «بعضی الف غیر ب است». نقیض (متناقض) این قضیه قضیه «هیچ الف غیر ب نیست» است.
بعضی غیر ب الف است (صادق) ← عکس مستوی ← بعضی الف غیر ب است. (صادق) متناقض ← هیچ الف غیر ب نیست. (کاذب)
(منطق، استرلال، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

۲۱۵- (عمیر مهرثی)
شرایط انتاج اشکال قیاس اقترانی با توجه به سور (کمیت) و نسبت (کیفیت) مقدمات، مشخص می‌گردد؛ برای مثال در شکل اول قیاس اقترانی، ضروبی منتج هستند که صغری آن‌ها موجه و کبری آن‌ها کلی باشد.
(منطق، استرلال، صفحه ۶۲)

۲۱۶- (عمیر مهرثی)
سرایت حکم یک موضوع به موضوع دیگر صرفاً به دلیل تشابه میان آن‌ها را تمثیل گویند.
هرگاه از معلول به علت پی ببریم از برهان آئی استفاده نمودیم.
(منطق، استرلال، صفحه‌های ۵۲ و ۷۵)

۲۱۷- (علی آزادی)
کاربرد مفاهیمی مثل فلز، انبساط، انجماد، چشمه صوت، طول موج نشان می‌دهد که یک فیزیک‌دان یا شیمی‌دان معتقد است عناصر فوق، ساخته و پرداخته خیالات ذهنی او نیستند؛ بلکه آنها را در طبیعت، «اموری واقعی» و آدمی را «قادر به شناخت طبیعت و موجودات و قوانین آن» می‌داند.
(فلسفه یازدهم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۶)

۲۱۸- (فره‌ار علی‌نژاد)
سقراط در مورد ترس از مرگ می‌گوید: «هالی آن! تفاوت من با دیگران در این است که چون درباره جهان دیگر هیچ نمی‌دانم، خود را نمی‌فریبم و گمان نمی‌برم که می‌دانم.»
(فلسفه یازدهم، نخستین فلاسفه یونان، صفحه ۵۲)

۲۱۹- (علی آزادی)
به عقیده پروتاگوراس همه چیز نسبی و موقتی است و حقیقت به معنای دانشی پایدار و ثابت هرگز به دست نمی‌آید. گرگیاس نیز می‌گوید هیچ حقیقتی را نمی‌توان یافت. پس نظر هردو در اینکه دانش پایدار دست نیافتنی است، مشترک است.
(فلسفه یازدهم، نخستین فلاسفه یونان، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۰۸- (اعظم ربی)
هانتینگتون در نظریه جنگ تمدن‌ها منبع اصلی درگیری‌ها در جهان را عوامل فرهنگی و در این میان بزرگ‌ترین تهدید برای غرب را فرهنگ اسلامی می‌داند. کنت معتقد است با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید و جنگ از قاموس بشری رخت برمی‌بندد؛ اما وقوع دو جنگ بزرگ جهانی خطا بودن نظریه‌ی او را نشان داد. در نگاه اساطیری نیز مانند نگاه توحیدی، طبیعت، ماده خام نیست؛ بلکه علاوه بر ظاهر دنیوی و این‌جهانی، از ابعاد و نیروهای ماورائی نیز برخوردار است.
(علوم اجتماعی، دانش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۶، ۸۷، ۸۸ و ۹۷)

۲۰۹- (کنکور سراسری ۹۴، با تغییر)
انقلاب اسلامی به واسطه بازگشت به اسلام و با اتکای به فقه سیاسی و اجتماعی، مسئله اسرائیل را به عنوان مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد. بازگشت به اسلام، اولاً مشروعیت قرارداد کمپ‌دیوید را در باور و اعتقاد مسلمانان، مخدوش کرد. ثانیاً مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع باور و اعتقاد اسلامی و با اتکاء به ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد. قتل انورسادات توسط اسلام‌خواهان مصر و شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین، نتیجه‌ی این حرکت جدید بود.
- در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد و در جنگ جهانی دوم، برای اولین بار بمب اتم به کار گرفته شد.
(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۸۶ و ۱۳۰)

۲۱۰- (علی توری)
تنها ویژگی مطرح شده در عبارت گزینه‌ی «۲» بین دو گروه مشترک است.
(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پرپر، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

منطق و فلسفه یازدهم

۲۱۱- (نیما پواهری)
تعریفی که بخشی از محتوای درونی معرفت را تشکیل می‌دهد ممکن است جامع یا مانع باشد اما این امر حتمی نیست.
- تعریف مستطیل به شکل چهارضلعی که اضلاع آن با هم مساوی هستند. ← نه جامع است و نه مانع (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
- تعریف مثلث به شکل سه‌زویه‌ای ← هم جامع هست و هم مانع (رد گزینه ۴)
(منطق، تعریف، صفحه ۹)

۲۱۲- (طنین زاهدی‌کیا)
بین مفهوم ذاتی و قابل انفکاک بودن از ذات رابطه تباین برقرار است که همین رابطه بین مفهوم و مصداق مشاهده می‌شود.
(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

۲۱۳- (طنین زاهدی‌کیا)
این بیت یک قضیه حملی دارد در حالی که مابقی گزینه‌ها دربردارنده قضیه شرطی هستند.
(منطق، استرلال، صفحه ۳۳)

۲۲۰-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: قسمت دوم این گزینه مربوط به فلسفه نوافلاطونی است.
گزینه ۳: هر دو بخش این گزینه مربوط به فلسفه رواقی هستند.
گزینه ۴: قسمت اول این گزینه مربوط به فلسفه اپیکور و قسمت دوم آن مربوط به فلسفه کلیبی است.
(فلسفه یازدهم، نفس‌تین فلاسفه یونان، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۸)

۲۲۱-

(کنکور سراسری ۹۷)
مقصود از نطق آن سخن‌گفتنی است که همراه با تفکر و تعقل باشد از این رو است که ارسطوئیان انسان را ناطق دانسته‌اند؛ زیرا هر انسانی بر اساس تعقل و تفکر به سخن‌گفتن می‌پردازد.
(منطق، تعریف، صفحه ۱)

۲۲۲-

(فارج از کشور ۹۵)
در پاسخ به این سؤال باید به ویژگی‌های مفاهیم ذاتی دقت شود. در گزینه ۴ به ویژگی دوم این مفاهیم اشاره شده که در برخی موارد محدود با مفاهیم عرضی مشترک است پس این‌که بگوییم مفاهیم عرضی همواره به علتی غیر از علت ذات نیازمندند بیانی اشتباه است.
(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۲۳-

(فارج از کشور ۹۳)
در تقسیم «مثلث» از مفاهیم عرضی استفاده کرده‌ایم در حالی که در تقسیم شکل به اقسام مختلف از فصل استفاده می‌کنیم.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: مثلث خود یک نوع است که قابل تقسیم به انواع دیگر نیست.
گزینه ۲: در انتهای سلسله اجناس مثلث، مقدار جای دارد.
گزینه ۴: همه مثلث‌ها یک فصل دارند.
(منطق، تعریف، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۴)

۲۲۴-

(کتاب آیین)
اگر موضوع قضیه، شخص یا چیز یا مجموعه معین نباشد و شامل افراد و چیزهای متعدد شود، به آن قضیه، «محصوره» می‌گویند، این قضایا شامل «سور» و «نسبت» هستند. اگر موضوع قضیه، یک شخص یا یک شی یا یک مجموعه خاص باشد، به آن «شخصیه» می‌گویند.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: قضیه شخصیته سالبه یا موجهه است؛ اما جزئی نیست.
گزینه ۲: موضوع قضایای شخصیته، شخص یا چیز یا مجموعه معین است.
گزینه ۳: قضایای شخصیته، نسبت دارند، اما سور ندارند.
(منطق، استرلال، صفحه ۳۶)

۲۲۵-

تشریح سایر گزینه‌ها:

(فارج از کشور ۹۶)
گزینه ۱: در مقدمات قیاس از پیش‌دانسته‌هایی استفاده می‌کنیم که برای ما معلوم هستند.
گزینه ۲: صرف معلوم بودن دو قضیه برای معلوم بودن نتیجه کافی نیست.
گزینه ۳: نتیجه‌گیری از دو قضیه مشکوک نادرست است. فقط مقدمات قطعی، نتیجه قطعی می‌دهند.

(منطق، استرلال، ترکیبی)

۲۲۶-

(کنکور سراسری ۹۶)
هر گاه وصفی از چند جزء یک مجموعه را به کل آن مجموعه سرایت دهیم دچار مغالطه ترکیب گشته‌ایم.

(منطق، استرلال، صفحه ۸۱)

۲۲۷-

(کتاب آیین)
فلسفه‌ای می‌تواند اساس اخلاق را استوار کند که ارزش‌های اخلاقی را به سرشت انسان بازگرداند و حس مسئولیت اخلاقی او را در برابر خالق و پروردگارش بیدار کند.
(فلسفه یازدهم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۲۰)

۲۲۸-

(کنکور سراسری ۹۳)
از نظر افلاطون با این‌که حسن، رضا و ... چند شخص مختلفند، اما آن‌ها در «یک چیز» مشترک‌اند و آن یک محمول مشترک «انسان» است. هر یک از این الفاظ کلی بر موجودی حقیقی در عالم مُثُل دلالت می‌کنند.
(فلسفه یازدهم، نفس‌تین فلاسفه یونان، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۲۲۹-

(کنکور سراسری ۹۴)
ارسطو یک فیلسوف طبیعت‌شناس است زیرا می‌خواهد حرکات طبیعی را توجیه عقلانی کند و می‌کوشد اصلی‌ترین عوامل هر تغییری را بررسی کند (علل اربعه).

(فلسفه یازدهم، نفس‌تین فلاسفه یونان، صفحه ۸۵)

۲۳۰-

(کنکور سراسری ۹۵، با تغییر)
در رشد یک گیاه، علت مادی: دانه‌ای است که کاشته می‌شود. علت فاعلی: درونی: عامل درونی یا طبیعتی است که میل به رشد دارد. علت صوری: همان شکل نهایی گیاه (با مراحل رشد گیاه) است که صورت می‌گیرد. علت غایی: رسیدن به نهایت رشد و کمال گیاه است. پس نور خورشید جزء هیچ‌کدام از علت‌های چهارگانه در رشد گیاه نیست.

(فلسفه یازدهم، نفس‌تین فلاسفه یونان، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۴)

روان‌شناسی

۲۳۱-

(معمد ابراهیم مازنی)

ترس از غریبه در ۷ تا ۸ ماهگی و ایستادن مستقل در ۱۱ تا ۱۴ ماهگی رخ می‌دهند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نشستن مستقل (۵ تا ۸ ماهگی) و دو برابر شدن وزن نسبت به زمان تولد (۶ ماهگی)

گزینه «۲»: لبخند اجتماعی (۲ تا ۳ ماهگی) و غلت زدن (۲ تا ۵ ماهگی)

گزینه «۴»: پردازش ادراکی (دوره کودکی اول، قبل از دبستان) و بازی‌های موزایی (۴ یا ۵ سالگی)

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۶ تا ۵۱ و ۵۶)

۲۳۲-

(مهسا عفتی)

بسیاری عقیده دارند جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی عبارت است از «علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت)».

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۰)

۲۳۳-

(فرهار علی‌نژاد)

حافظه بلندمدت → تمرین و بازگویی → حافظه کوتاه‌مدت و کاری → توجه → حافظه حسی

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۲۳۴-

(مهسا عفتی)

مصاحبه ساختاریافته بر پرسش‌نامه ترجیح دارد؛ زیرا امکان اخذ اطلاعات بیش‌تری وجود دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۹)

۲۳۵-

(معمد ابراهیم مازنی)

موارد گزینه‌های «۱، ۲، ۴» همگی بر تأثیر عوامل وراثتی (رشد) بر رشد انسان اشاره دارند، اما گزینه «۳» به تأثیر عوامل محیطی (یادگیری) تأکید دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲)

۲۳۶-

(فرهار علی‌نژاد)

از ویژگی‌های فرضیه این است که نه براساس شانس و تصادف، بلکه مبتنی بر دانش و تجربه طرح می‌شود؛ به عبارت دیگر فرضیه باید قابل بررسی تجربی باشد. عبارت گزینه «۲» عامل خاصی را برای پدیده‌های ذکرشده بیان نمی‌کند و در نتیجه قابلیت بررسی تجربی ندارد؛ یعنی دانش و تجربه‌ای از آن حمایت نمی‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۲۳۷-

(نسرین فق‌پرست)

هر پدر و مادری می‌توانند چهار ترکیب احتمالی از کروموزوم‌های جنسی را به وجود آورند.

سلول‌های جنسی مادر: اووم

سلول‌های جنسی پدر: اسپرم

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۰)

۲۳۸-

(فرهار علی‌نژاد)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یک قطره عطر که در فضای یک خانه سه‌خوابه پخش شده است.

گزینه «۳»: یک قاشق چای‌خوری شکر که در حدود ۸ لیتر آب حل شده است.

گزینه «۴»: بال یک مگس که از فاصله ۱ سانتی‌متری روی گونه شما می‌افتد.

(روان‌شناسی، احساس توفه ادراک، صفحه ۷۲)

۲۳۹-

(معمد ابراهیم مازنی)

پردازش اطلاعات بینایی (دیداری) مربوط به لوب پس‌سری است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۶)

۲۴۰-

(مریم بوستان)

در این موقعیت، تصمیم‌گیری محمد بین دو امر خواستنی و ناخواستنی است و باید برای رسیدن به یک هدف که جنبه خواستنی و ناخواستنی دارد دست به انتخاب بزند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اجتناب - اجتناب

گزینه «۳»: اجتناب - اجتناب

گزینه «۴»: گرایش - گرایش

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

۲۴۱-

(فاطمه قویمیان)

در حدود یک‌سال پس از افزایش قد و وزن، ماهیچه‌ها رشد بیشتری می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۴)

۲۴۷- (فرهاد علی‌نژاد)

سهیل بدون تحقیق بیش‌تر، از نظر دوستش به‌صورت کورکورانه پیروی کرده است که این مطلب بیانگر سبک تصمیم‌گیری وابسته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تکانشی

گزینه «۲»: اجتنابی

گزینه «۴»: احساسی

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۷)

۲۴۸- (مهدی‌ابراهیم مازنی)

الف) وقتی شخصی دارای دو شناخت هم‌زمان و متناقض (علاقه به خلبانی و ترس از ارتفاع) باشد، دارای ناهماهنگی شناختی است.

ب) هرگاه افراد علل موفقیت یا عدم موفقیت خود را به عواملی مانند شانس، دشوار بودن تکلیف، تلاش و کوشش، کم استعداد بودن و ... مستند کنند، اسناد صورت گرفته است.

ج) بسیاری از ناتوانی‌های انسان به‌دلیل باور بر ناتوانی و عدم کنترل بر محیط (درماندگی آموخته‌شده) است؛ در این صورت انگیزه عمل در انسان به‌وجود نمی‌آید.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۹، ۱۷۴ و ۱۷۶)

۲۴۹- (موسا عفتی)

ما گرایش داریم اشکال را به‌صورت متصل و پیوسته ببینیم، نه منقطع و غیرپیوسته؛ در مورد شکل صورت سؤال می‌توان گفت براساس اصل استمرار، حرف «S» و خط صافی که از آن رد شده است، علی‌رغم منقطع بودن، پیوسته به نظر می‌آیند.

(روان‌شناسی، احساس توفه ادراک، صفحه ۸۴)

۲۵۰- (فاطمه فویمیان)

- هدف اصلی فرد در مقابله، حذف عامل فشارآور است که زندگی او را از حالت عادی خارج ساخته است.

- فشار روانی، روبه‌رو شدن با تغییر در زندگی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵ و ۱۹۸)

۲۴۲- (فرهاد علی‌نژاد)

تشخیص مسئله به‌عنوان یکی از مراحل حل مسئله مستلزم تشخیص دقیق هدف است، در نتیجه، وقتی هدف روشن نباشد، درک ما از مسئله ناقص خواهد بود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۹)

۲۴۳- (مهدی‌ابراهیم مازنی)

موقعیت امیر در انتخاب رشته تحصیلی، تصمیم‌گیری و در موقعیت ناتوانی از ارائه پایان‌نامه، حل مسئله است. از آن جایی که تصمیم‌گیری نیز نوعی حل مسئله با موضوع «بهترین انتخاب» است، پس در هر دو موقعیت او با نوعی حل مسئله مواجه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توجه به موضوع اولویت‌ها و انتخاب بهترین اولویت، هر دو مربوط به موقعیت تصمیم‌گیری است.

گزینه «۲»: فقط در تصمیم‌گیری امکان رسیدن به اولویت مطلوب از طریق راه‌های مختلف (انتخاب) وجود دارد.

گزینه «۳»: دغدغه اصلی تصمیم‌گیرندگان انتخاب بهترین اولویت است؛ در حالی که در حل مسئله، افراد به‌دنبال روش‌های موفق و کارآمد هستند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۲۴۴- (فرهاد علی‌نژاد)

در مرحله سوم روش بارش مغزی، معیارهایی برای داوری درباره هر راه‌حل ارائه می‌شود. در گزینه «۲» معیار موردنظر که عدم تداخل با برنامه کلاسی است، ارائه شده است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۷)

۲۴۵- (مریم بوستان)

- منظور از تمایزبخشی، برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی است.

- اصرار بر حفظ واژگان کتاب، فراموشی بیش‌تری به‌دنبال دارد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۸)

۲۴۶- (کتاب آبی)

موفقیت در رسیدن به اهداف «پیش‌بینی و کنترل» به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)